

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Kurs: LÖXA2G
Nivå: Grundnivå
Termin/år: VT 2022
Handledare: Thorbjörn Johansson
Examinator: Agneta Simeonsdotter

Nyckelord: Förskollärare, högläsning, språkutveckling

Abstract

Syftet med denna studie har varit att ta reda på hur förskollärares syn på högläsning ser ut samt hur förskollärare tror att högläsning påverkar barns språkliga utveckling. Syftet har även varit att ta reda på hur förskollärarna arbetar med detta och hur de kan stötta barnen i deras utveckling i språket. I tidigare forskning har det framgått att högläsning är något som har minskat både hemma och i förskolans verksamhet och därför blev av intresse inför denna studie. Vår undersökning genomfördes med hjälp av intervjuer och vi valde därför att intervjua fyra förskollärare som har förskolläraryrket på universitetsnivå för att styrka de frågor vi ville ta reda på. Utifrån ett analyserat resultat har vi kunnat se att förskollärarna anser högläsning som en viktig del av förskolans verksamhet och att läsningen bidrar till barns språkliga utveckling mestadels genom utveckling för nya ord och ett utökat ordförråd. Vi har även genom resultat kunnat ta del av utvecklingsaspekter vi tidigare inte reflekterat varit av vikt för högläsningen men genom att samtliga förskollärare diskuterat vikten av högläsningen som en gemensam aktivitet är det en lärdom vi tagit ifrån denna studie.

Förord

Vi vill börja med att tacka de förskollärare som valt och kunna vara delaktiga i vår studie och de intervjuer vi har haft. Utan er hade vår studie inte varit möjlig. Vi vill även tacka er för nya insikter som vi tidigare inte har tänkt på och att man verkligen aldrig är färdiglärd. Det har varit en stressig period men vi kan nu äntligen se ett slut av detta arbete men även för hela utbildningen och är väldigt glada för de tre år vi har haft på förskolläraryrket. Det ska bli roligt och intressant att snart äntligen få komma ut i arbetslivet och arbeta tillsammans med andra förskollärare och verkligen dra nytta av allt det vi har lärt oss under dessa år. I och med det vill vi även tacka alla dem lärare vi har haft under utbildning och tacka för all den kunskap vi har fått ta del av. Vi vill även tack vår handledare Thorbjörn Johansson som har stöttat oss i detta arbete.

Juli 2022

// Julia och Fanny

Innehållsförteckning

Abstract	1
Förord	2
Innehållsförteckning	3
Inledning	5
Syfte och frågeställning	5
Tidigare forskning	6
Högläsning som ett hjälpmedel för mätning	6
Sagoberättande i förskolan	6
Högläsning med hjälp av musik och sång	7
Högläsning i förskolan	7
Högläsning och återberättande av texter	8
Teoretisk utgångspunkt och centrala begrepp	8
Sociokulturella perspektivet	8
Centrala begrepp	9
Metod och genomförande	9
Metod	9
Kvalitativ ansats	9
Intervju som metod	10
Möjligt resultat	10
Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet	11
Etiska överväganden	12
Genomförande av intervjuer	12
<i>Urval av förskollärare</i>	12
<i>Respondenter</i>	12
Analysmetod	13
Resultatredovisning	13
Hur förskollärare ser på högläsning	13
<i>Gemenskap och samspel</i>	13
<i>Bokens handling</i>	14
<i>Språkutveckling</i>	15
<i>Tre aspekter</i>	16

<i>Minskad högläsning</i>	17
Hur förskollärare tror högläsning påverkar barnen	18
<i>Språkliga kunskaper</i>	18
<i>Framtida skolgång</i>	19
<i>Rätt nivå och annat modersmål</i>	20
Hur förskollärarna arbetar med högläsning	21
<i>Bibliotek</i> 22	
<i>Polyglutt</i> 22	
<i>Sagoberättande</i>	23
<i>Högläsning varje dag</i>	23
Högläsning som en social aktivitet – en nya aspekt	25
<i>Konflikthantering</i>	25
<i>Socialt samspel</i>	26
<i>Trygghet</i> 26	
Övriga synpunkter	28
Diskussion	28
Resultatdiskussion	28
<i>Sociala samspel</i>	28
<i>Gemenskap och atmosfärer</i>	29
<i>Konflikthantering och sagoberättande</i>	30
<i>Framtida skolgång</i>	30
<i>Språkliga kunskaper</i>	31
<i>Bokens handling</i>	31
Återkoppling till frågeställning	31
<i>Hur ser förskollärarna på högläsning?</i>	31
<i>Vilken påverkan har högläsning och böcker på barns språkliga utveckling, enligt förskollärarna?</i>	32
<i>Hur arbetar förskollärarna med högläsning i verksamheten?</i>	34
Slutdiskussion	36
Studiens relevans inför förskollärares yrkesutövning och vidare forskning	36
Avslutning	37
Referenslista	38
Bilaga 1	40
Bilaga 2	41

Inledning

Studien inriktar sig mot högläsning och hur förskollärares syn på högläsning ser ut för barnen i förskolans verksamhet samt hur pedagogerna arbetar med högläsning för barnen. Tidigare forskning (Towell, Bartram, Morrow & Brown, 2019) har visat att högläsning är av vikt för att små barn ska kunna utveckla sitt ordförråd. Olika undersökningar visar även att högläsningen stimulerar yngre barns språkutveckling samt språkinläring. I en undersökning gjord av SVT nyheter (Ibragimova, 2019, 23 mars) har det framgått att yngre barns läsning och läsförståelse har minskat genom åren samt att föräldrars högläsning för sina barn har minskat. I undersökningen framkommer det även att det är genom läsning av längre texter som hjärnan lär sig läsa snabbare och tänka mer analytiskt.

Enligt Hallhagens artikel (2012, 21 juli) från Svenska Dagbladet har högläsningen i Sverige minskat. Detta grundar de på en undersökning gjord av den ideella organisationen Läsrörelsen samt barnkulturhuset Junibacken gjord 2012. I undersökningen framkom det att 1984 läste 80% av föräldrarna för sina barn, 2003 var det 74% som läste för sina barn, där även lästiden hade minskat från 30 minuter till 15 minuter. 2012 var det 35% som läste för sina barn. I artikeln uttrycker en litteraturpedagog som är del av Läsrörelsens styrelse, att högläsningen leder till ett ökat ordförråd samt att barn får en tillgång till det skrivna språket, som skiljer sig från talspråket.

Detta väcker frågor hos oss som framtida förskollärare som vi gärna vill undersöka genom vår studie. Genom intervjufrågor vill vi ta reda på om förskollärare läser för barnen i verksamheten, eftersom det tydligt framgår från tidigare forskning (Towell m.fl, 2019) att högläsningen har en stor inverkan på barnens språkliga utveckling. Läroplanen för förskolan lyfter även vikten av att barnen ska få lyssna till högläsning för att utveckla sitt språk (Läroplan för förskolan, 2018).

Även Gjems (2016) beskriver att högläsning för förskolebarn är en bra och viktig aktivitet för att hjälpa dem i sin språkliga utveckling och att det är genom läsning med en pedagog som barn får möjlighet till att utveckla både sitt ordförråd och andra sociala aspekter.

Något som Johansson (2011) diskuterar är att ha en samspelande atmosfär i sin förskolas verksamhet, vilket hon beskriver är en förutsättning för en framgångsrik arbetsplats, framför allt i just pedagogiska sammanhang, där förskolan är en sådan tydlig plats. En samspelande atmosfär innebär att man som pedagog har en tydlig lyhörddhet samt intresse för barnet och barnets vilja. Den samspelande atmosfären innefattar ett ömsesidigt möte, där acceptans och uppmuntran är av vikt.

Det vi vill få syn på under denna studie är hur förskollärare ser på högläsning. Enligt skollagen kapitel 8, 10§ ska förskolan medverka till att barn med annat modersmål annat än svenska får möjlighet att utveckla både sitt modersmål och det svenska språket (Skollag, 2010:800).

Syfte och frågeställning

Studien har genomförts som en empirisk studie, och genomförts med hjälp av intervjuer. De som har intervjuats är förskollärare. Studien handlar om att undersöka hur högläsning och bilderböcker i förskolan påverkar barns utveckling inom litteracitet samt ta reda på hur förskollärare ser på högläsning i förskolan.

Syftet med studien är att förskollärare och andra pedagoger på förskolan ska kunna ta del av resultatet och själva kunna utveckla sin verksamhet och sin egen professionella roll som förskollärare.

Vår frågeställning inför studien är:

- Hur ser förskollärarna på högläsning?
- Vilken påverkan har högläsning och böcker på barns språkliga utveckling, enligt förskollärarna?
- Hur arbetar förskollärarna med högläsning i verksamheten?

Tidigare forskning

Vi har inför studien läst tidigare forskning om högläsning och liknande område, utav det som vi har läst har vi valt fem texter som är mest relevanta för vår studie. Alla fem texterna är vetenskapliga artiklar. De delar som vi har tittat på och har funnit mest relevanta för vår studie är resultatdelarna samt slutsatserna. Det är alltså texternas resultat och slutsatser vi har tagit fram i vår studie. Texterna är skrivna på engelska och vi har valt att skriva om deras resultatdelar och slutsatser till svenska eftersom vår studie är skriven på svenska. Alla texter är peer reviewed.

Högläsning som ett hjälpmedel för mätning

Hoffman, Teale och Paciga (2013) kritiserade i sin artikel olika problem som kan uppstå när barn utvecklar sitt språk i samband med att man läser för dem. Artikeln innefattar även om hur vokabulärmätning och de problem som kan uppstå. Författarna poängterar att det finns en enighet om att vokabulär är viktigt för att kunna uppnå läskunnighet. För att stödja denna vokabulärtillväxt menar de att just högläsning är ett alternativ (Hoffman m.fl., 2013). Resultatet som de kom fram till var att många forskare var tysta om de utmaningar som finns när det handlar om olika tillvägagångssätt inom vokabulärmätning. De menar att om lärare bara förlitar sig på de mått som skapas utav det som man räknar för att det är lätt att räkna, ges forskning och undervisning som endast fokuserar på erkännande företräde framför det som man lär ut (Hoffman m.fl., 2013). Genom att välja, utforma och balansera de olika användningarna av bedömningar för att möta olika behov av information, menar författarna att andra forskare kan utnyttja dessa styrkor i alla olika tillvägagångssätt av bedömning som finns för att kunna informera undervisningsdesign. Detta leder sedan till att barn och elevers lärande förbättras samt utvecklas (Hoffman m.fl., 2013).

Sagoberättande i förskolan

Ketevan och Evrim (2019) har i sin studie undersökt hur Teaching Proficiency through Reading and Storytelling, TPRS, kan användas för att utveckla ordförrådet hos mycket små barn. TPRS översatt till svenska betyder att man som pedagog involverar barnen i sagoberättandet för att stödja deras språkliga utveckling. Enligt studien lär man sig som bäst ju yngre man är. TPRS ger förskolebarn möjligheten till tidig språkinläring och underlättar inläringen genom att använda sig av begriplig vokabulär och strukturer på ett mycket kontextualiserat och personligt

sätt. Dessutom använder TPRS sagoböcker som huvudverktyg för att lära ut ordförråd och grammatiska strukturer. Ketevan och Evrim (2019) har i studien lyft vikten av högläsning av sagor för barn i olika åldrar. Genom sagorna får barnen möta okända ord på ett meningsfullt sätt samt låter barnen utforska nya föreställningar. I studiens slutsats lyfter Ketevan och Evrim (2019) hur TPRS undervisning på en förskola för yngre barn är väldigt effektiv eftersom det visar ett snabbt resultat i ordförrådsinläringen samt ger ett bättre långsiktigt lärande för barnen. Ketevan och Evrim (2019) drog även slutsatsen att TPRS undervisning fungerar så bra eftersom man låter barnen vara delaktiga i sitt lärande och sätter lärandet i samband med något annat.

Högläsning med hjälp av musik och sång

Enligt Sterling Honig (2017) studie använder vårdgivare sig av varierande och effektiva sätt för att förbättra och utveckla barns tidiga språkkunskaper. Enligt författaren kan vuxna hjälpa yngre barn att bli kompetenta inom språket. Det resultat som författaren kom fram till var att vuxna skapar ett språklandskap för små barn som de kan växa i både intellektuellt och känslomässigt samt fördjupa sin inlärningsförmåga. Författaren menar att genom verbala landskap vågar barn utforska mer med hjälp av olika typer av uttryckssätt såsom poesi, fiktion, drama samt sångtexter. Sterling Honig (2017) diskuterar mycket musik i sitt resultat och menar att musiken är ett känslomässigt språk som små barn njuter av.

Att använda musik som språk lugnar små barn som är upprörda samt förbättrar yngre barns uppmärksamhet. I studiens resultat visade det sig även att inom barnomsorgen fungerar övergångar lättare med melodier. Att använda en sjungande röst när man berättar för små barn att det är dags för mellanmål, att det är dags att gå ut, eller att det är dags att städa. Musiken gör det lättare för små barn att följa önskemål (Sterling Honig, 2017). Genom att erbjuda enkla instrument till små barn kan de upptäcka och stärka en känsla av stolthet och glädje med ljuden från instrumenten. Genom att sjunga enkla sånger om och om igen samt sånger som har enkla ord som upprepas förbättras och utvecklas barns minnesförmåga och entusiasm. Små barn gillar sånger som de kan studsa och röra sig till, sånger med tillhörande kroppsövelser (Sterling Honig, 2017).

Högläsning i förskolan

Towell m.fl. (2019) har i sin studie forskat på hur läsning för små barn skapar mening. Författarna lyfter i studien att högläsning för små barn är en strategi baserad på forskning som hjälper barnen att utveckla sin läskunnighet, utöka sitt ordförråd, läsa självständigt samt kunna tänka kritiskt. Att läsa högt för barn är en av de viktigaste faktorerna för att hjälpa barnen att bygga kunskap som slutligen kommer leda till deras läsframgång, dessutom stimulerar högläsning små barns språkutveckling och språkinläring (Towell m.fl., 2019). Genom att utsätta barnen för litteracitet tidigt påverkar det hur språknätverk skapas i hjärnan. Studiens resultat visade att barnen som ingått i studien ofta intresserade sig för olika böcker och därför också var mer intresserade och engagerade i böcker som fokuserade på bekanta ämnen och som de själva kunde associera sig med (Towell m.fl., 2019).

Högläsning och återberättande av texter

Wedin (2010) lyfter i sin studie hur barn genom berättande av olika texter kan använda det som ett verktyg i skolan och i förskolan för att stötta barn i deras utveckling för texter samt utveckling för flerspråkighet och multiläskunnighet. Wedin (2010) beskriver hur barn genom berättande i skolan kan främja barnen inför framtida skolgång och högre upp i skolans system. Genom berättandet menar Wedin (2010) att barn utvecklar förmågor i sin språkliga utveckling men att det krävs pedagoger och lärare som engagerar sig i arbetet och organiserar flera olika aktiviteter för längre samtalsvägar.

Barnen behöver även få möjlighet till att få ett större utrymme för att uttrycka längre tankar och möjligheten till att kunna uttrycka sig genom längre meningar som resulterar i längre prattid. Wedin (2010) menar även att de muntliga berättelserna kan kombineras tillsammans med bilder där barnen kan berätta utifrån bilden. I studien benämner även Wedin (2010) att lärare och pedagoger behöver utveckla sin egen språkliga medvetenhet och genom det hitta flera olika sätt där man kan använda sig utav språk specifikt, då Sverige idag är ett land med en stor flerspråkighet och ett samhälle som är multimedialt. Wedin (2010) lyfter även att man kan ta hjälp av digitala hjälpmedel och att det är viktigt för barn med flerspråkighet att använda sig av olika former av kommunikation för att utveckla sitt språk och sin läskunnighet (Wedin, 2010).

Teoretisk utgångspunkt och centrala begrepp

Hellman och Hellman (2020) beskriver att när vi gör en studie som bygger på vetenskap kan vi inte vara beroende utav personliga erfarenheter och inte bara observera utifrån intresse. Vetenskaplig kunskapsbildning innebär att forskaren ska vara systematisk i hur forskaren ser det som ska studeras, samt att vi blir systematiska genom att vi tar till ett teoretiskt perspektiv. Genom ett systematiskt arbetssätt använder man sig av ett ramverk som påverkar vad man tittar på i sin studie. I ett vetenskapligt perspektiv använder man sig av teori i form av en uppsättning begrepp som är bestämda i relation till varandra, tillsammans bildar dessa begrepp en teori (Hellman & Hellman, 2020).

Sociokulturella perspektivet

Vi har valt att använda oss av det sociokulturella perspektivet i vår studie då vår forskning bygger på sociala interaktioner med andra människor. Lev Vygotskij är upphovsman till det sociokulturella perspektivet och han hade ett stort intresse för skolutveckling samt hur interaktioner mellan individ och skola påverkar utvecklingen. Wallerstedt (2020) lyfter att det sociokulturella perspektivet handlar om barns utveckling och formas av det barnen möter både hemma och på förskolan.

Varför vi har valt att använda oss utav just det sociokulturella perspektivet i vår studie är på grund av att studien har barns språkutveckling som grund, vilket är den centrala byggstenen i det sociokulturella perspektivet. Dessutom kommer studien att involvera interaktion mellan andra människor dels via de intervjuer som sker, dels genom själva syftet med studien där förskollärares syn på högläsningen ska studeras. Wallerstedt (2020) lyfter hur andra forskare använt sig av det sociokulturella perspektivet och metoden intervjuer i sina studier.

Det handlar om att följa det diskursiva mönstret vilket innebär att den som frågar något får ett svar levererat och att kunna använda det i sociala sammanhang som i exempelvis samtal med andra och i intervjuer där intervjuaren får svar på de frågor som ställs. Dessutom menar Wallerstedt (2020) att förskollärare i en intervju om hur högläsning ses som ett utvecklingsmoment i förskolan kan besvaras på det sätt att barn lär sig tillsammans med andra i sociala sammanhang, vilket då högläsning är. Wallerstedt (2020) lyfter även att det blir tydligt med det sociokulturella perspektivet i samspelet mellan den som intervjuar och den som blir intervjuad då även det är ett socialt samspel som är centralt för perspektivet.

Centrala begrepp

Mediering är ett centralt och grundläggande begrepp för det sociokulturella perspektivet och innebär att människan använder olika verktyg eller redskap för att förstå omvärlden. Dessa redskap är både språkliga och materiella. Det språkliga redskapet består av bokstäver, siffror och andra teckensymboler. Dessa symboler går idag att se överallt i samhället och de har en medierande funktion (Säljö, 2017). Författaren menar även att man idag kan se människors språkbruk som multimodal teckenskapare och som ständigt hittar nya sätt att utvecklas och att uttrycka sig.

Grunden för det sociokulturella perspektivet handlar om hur människors *lärprocesser* sker i sociala sammanhang med andra. Perspektivet är en social teori som bygger på människors delaktighet och samspel med andra i olika aktiviteter. En nyckel för lärandet och utveckling är interaktionen och kommunikationen mellan människor. Genom språket uppfattar barn världen och det blir då pedagogernas uppgift att hjälpa och stötta barnen i att använda språket som ett verktyg (Säljö, 2017).

Metod och genomförande

Metod

Enligt Pramling (2020) handlar metod om att komma fram till hur man ska ta sig till resultatet och sedan följa detta under arbetets gång utan att ändra planeringen. Man väljer alltså endast ett tillvägagångssätt och följer sedan denna genom hela arbetet.

Det tillvägagångssätt vi har valt för att ta fram det empiriska material vi ska använda för vår studie kommer vara intervjuer med förskollärare på två olika förskolor. Genom intervjuerna vill vi få reda på hur förskollärarna jobbar med högläsning idag samt ta reda på om de är medvetna om de positiva aspekterna av högläsning för yngre barn. I förskolans läroplan står det att förskolläraren ska hjälpa barnen och stimulera deras språkutveckling samt ge barnen möjlighet till en miljö med högläsning (Läroplan för förskolan, 2018).

Kvalitativ ansats

Studien har en kvalitativ ansats eftersom vi har valt att fokusera på att tolka, skapa mening och förståelse om förskollärarnas tankar om högläsning och utvecklingen av barns ordförråd (Eriksson Barajas, Forsberg & Wengström, 2013). I en kvalitativ ansats kan man ta in

intervjupersoner som kan ha kunskap om ämnet som ska studeras. I denna studie har vi intervjuat förskollärare, vilket i en kvalitativ ansats är en av metoderna man kan använda sig av när man ska samla in empiriskt material. Vid en intervju är det av vikt att forskaren har ett tydligt syfte samt problemformulering för att få ett så bra resultat som möjligt (Eriksson Barajas m.fl., 2013).

Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) diskuterar intervjuer inom den kvalitativa ansatsen och menar att det finns valmöjligheter med hur forskare vill göra samt ställa frågor. Ett sätt att göra det på är att ha med fasta frågor och även komplettera med öppna frågor. Genom att anpassa frågorna samt ordningen som frågorna ställs i efter situationen kan intervjuaren få svar på alla frågor, jämfört med om forskaren hade valt att gå efter ett standardiserat frågeformulär. Vi har valt att ha fasta frågor tillsammans med öppna frågor, vi har även valt att anpassa våra frågor efter situationen.

Vid genomförandet av intervjuerna valde vi att göra dem via zoom för enkelhetens skull. Vi var båda med under intervjun samt den som intervjuades. Vi valde att sitta i ett rum där det inte fanns några störmoment, såsom eventuella kollegor eller familjemedlemmar. Under intervjun valde vi att den ena av oss ställde frågor och den andra antecknade svaren. Genom att vi hade varsin uppgift blev det lättare att kunna koncentrera sig på en sak. Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) menar att intervjuer via Skype eller zoom är ett alternativ vid tidsbesparande situationer, vilket vi hamnade i då de personer vi tänkte intervju fick förhinder för att kunna ses på plats. Författarna menar även att Skypeintervjuer passar bäst där intervjuerna handlar om hur man på en arbetsplats hanterar vissa frågor, vilket i vår studie vissa frågor gör. Vissa frågor vi har behandlar hur förskollärarna hanterar samt jobbar med högläsning på sin arbetsplats. Eriksson-Zetterquist och Ahrne (2015) diskuterar även att det är lämpligt att anteckna under intervjuerna vilket är det vi har gjort för att samla empiri inför och kunna sammanställa ett resultat.

Intervju som metod

Eriksson Barajas m.fl. (2013) beskriver att intervjuer bygger på att kunna förstå en specifik individs mening och berättelser med deras egna ord. En intervju sker i ett insamlade av data där forskaren har klarlagt sitt syfte. Själva insamlingen sker i samtal mellan forskaren och undersökningsspersonen antingen ansikte till ansikte eller via telefon. I denna studie är undersökningsspersonen en förskollärare där samtalet kommer att äga rum ansikte till ansikte via zoom för enkelheten skull som nämnt innan.

Eriksson Barajas m.fl. (2013) betonar även att en intervju kan vara strukturerad eller ostrukturerad. Vi har valt att fokusera våra intervjuer på halvstrukturerade intervjuer vilket innebär att intervjun får en friare struktur och att man under intervjuns gång bestämmer ordningen på hur frågorna ställs samt hur man väljer att lägga fram frågorna. Det som dock kan vara negativt och problematiskt med halvstrukturerade intervjuer är att de saknar möjligheten att vara flexibla i sin utformning och frågans utformning vilket kan leda till att frågorna kan tolkas på olika sätt (Eriksson Barajas m.fl., 2013).

Möjligt resultat

Ett möjligt resultat över hur förskollärarna ser på högläsning skulle kunna vara att de anser att högläsningen har en stor positiv inverkan på barnens språkutveckling samt deras vokabulär, vilket Hallhagen (2012, 21 juli) uttryckte i sin artikel i Svenska Dagbladet, att barnet får ett ökat ordförråd med hjälp av högläsning. Något annat vi tror skulle kunna vara ett möjligt resultat inom hur förskollärare ser på högläsning är att förskollärarna anser att högläsningen är av vikt för barns tidiga språkutveckling och gynnar dem i senare utbildning i skolan.

Ett möjligt resultat av hur förskollärarna jobbar med högläsning på förskolan skulle kunna vara att barngruppen och dagsform kan avgöra hur ofta barnen får högläsning. Något annat vi tror skulle kunna vara ett möjligt resultat är att de läser för alla barn i barngruppen och på flera språk. Med flera språk menar vi att de läser på de språk som barn har som modersmål annat än svenska. Ett annat möjligt resultat kan vara att vissa förskolor har en planerad tid om dagen eller veckan där de läser för barngruppen och där andra förskolor har flera spontana tillfällen där de läser för barngruppen. Ett hinder som skulle kunna framkomma från resultatet är att beroende på barngruppens storlek och sammansättning så påverkar det vilka barn som får högläsning. Av erfarenhet vet vi att barngrupperna i förskolan påverkar alla olika delmoment i förskolan, vilket även påverkar de moment där personalen på förskolan läser för barnen. Är det en stor barngrupp kan det vara svårt att läsa för alla barn, en mindre barngrupp kan vara lättare att läsa för.

Möjligt resultat ur synvinkeln hur förskollärare tror att högläsningen påverkar barnen, tror vi att förskollärarna anser att högläsningen är viktig för barns fantasi och språkliga utveckling. Att högläsningen stödjer barns ökade ordförråd samt litteracitet. Towell m.fl. (2019) betonar i sin studie att högläsning stimulerar små barn språkutveckling samt språkinlärning.

Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

Reliabilitet innebär tillförlitlighet eller trovärdighet, vilket en studie behöver ha för att vara relevant eller intressant för andra forskare. Enligt Eriksson Barajas m.fl. (2013) mäter man reliabiliteten genom upprepade mätningar inom samma område och får samma resultat, eller så kallat mätvärde. Barmark och Djurfeldt (2015) menar även att en mätning har hög grad av reliabilitet om det ger samma resultat vid upprepade mätningar.

Validitet innebär ett mätinstruments förmåga till att mäta det som är avsett att mätas (Eriksson Barajas m.fl., 2013). Författarna menar att validitet är att bedöma om mätinstrumentet har ett rimligt innehåll. Barmark och Djurfeldt (2015) menar att låg validitet är samma sak som ett stort systematiskt fel. De menar även att det är möjligt med låg validitet och hög reliabilitet samtidigt. Att man har mätt fel sak men gjort det på ett bra sätt. Svensson och Ahrne (2015) menar att trovärdighet är väldigt viktigt för just kvalitativ forskning, där generaliserbarhet hänger samman med studiens trovärdighet. Generalisera handlar om att säga något om en annan miljö än den som har studerats. Alltså möjligheten att kunna överskrida den miljö som har studerats och fokuserats på, påverkar relevansen och trovärdigheten av studien (Svensson & Ahrne, 2015).

Etiska överväganden

För att kunna genomföra denna studie på rätt sätt behövde vi ta till etiska överväganden vilket innebär att vi behövde be om samtycke inför de intervjuer vi genomförde (Evaldsson, 2020). Vi behövde vara tydliga med vad det var vi skulle undersöka och klargöra vad syftet med undersökningen är och vara tydliga i hur vi formulerar frågorna så de inte blir inskränkande och konstiga att svara på. I resultatet kommer vi inte använda oss av namn på vare sig förskollärare eller förskola för att bibehålla anonymiteten samt skydda de individer som deltagit i undersökningen (Eriksson Barajas m.fl., 2013).

Genomförande av intervjuer

Som tidigare nämnt använde vi oss av halvstrukturerade intervjuer och att intervjuerna ägde rum på zoom. Eriksson Barajas m.fl (2013) nämner vikten av att intervjuerna äger rum i en miljö som är tyst och lugn och att olika störmoment så som telefonsamtal eller kollegor som kan avbryta samtalet inte är i närheten.

Utifrån samtal med vår mentor fick vi även till oss att göra en intervjuguide. Löfgren (2014) beskriver att en intervjuguide är något man vanligtvis använder i en intervjustudie dels för att förhålla sig till det tema och det syfte man har med studien, dels för att vi som forskare får möjligheten att faktiskt samla in den information som vi behöver (Löfgren, 2014). Vi har därför strukturerat en intervjuguide med öppna frågor för en ökad svarsmöjlighet. (Bilaga 1)

Under studiens gång upptäckte vi att vi behövde utöka samt utveckla våra intervjufrågor för att få ett bredare resultat. De två sista intervjuerna innehåller samma intervjufrågor som de två första intervjuerna samt ett tillägg på nya frågor. (Bilaga 2)

Urval av förskollärare

När vi gjorde vår studie behövde vi göra ett urval bland alla förskolor och välja två av dem att göra vår studie på. Eriksson Barajas m.fl. (2013) menar att i en kvalitativ studie handlar urval om att öka möjligheterna att beskriva, förklara och förstå problemformuleringen. Ett urval i en kvalitativ studie handlar om att välja ut en enhet av människor eller miljö. I denna studie valde vi att välja ut två förskolor att genomföra intervjuerna. Utifrån de två förskolorna valde vi sedan att fråga om intervjuer med alla förskollärare på respektive avdelning. Med förskollärare menar vi alla som genomgått en treårig förskolläraryt utbildning på universitet. Detta urval görs eftersom vi genom vårt syfte vill ta reda på just förskollärares synpunkter på högläsning. Tyvärr var det dock inte många av de förskollärare på respektive avdelning som ville delta i vår studie och vi hamnade i ett underläge och fick söka oss utanför den första inramning vi valt att tillföra.

Respondenter

Vi har namngett de förskollärare som valt att delta i vår studie med ett fiktivt namn för att behålla anonymiteten. Vi kommer därför under resultatet och diskussionsdelen av denna studie

därför referera till det fiktiva namnet. Malin jobbar på en förskola i Jönköpings län och resterande förskollärare jobbar i Göteborgs kommun.

Respondent:	Fiktivt namn:	Barngrupp:
F1	Malin	3 -5 år
F2	Hanna	1-3 år
F3	Karin	2-5 år
F4	Sara	1-3 år

Analysmetod

Som tidigare nämnt använde vi oss av en intervjuguide som gjorde det tydligt för oss att analysera och framställa ett resultat utifrån vad som säs under intervjuerna. Efter varje enskild intervju valde vi att gå tillbaka till frågorna och renskriva det som sagts för att sedan göra det ännu tydligare för oss när det var dags att redovisa resultatet. Rennstam och Wästerfors (2015) beskriver hur sortering av sin text är en viktig del för analysarbetet. De benämner att sortering hjälper forskaren att skapa en ordning och överblick över sitt material vilket sedan är till stor hjälp i analysarbetet. Rennstam och Wästerfors (2015) benämner även att man inte ska skaffa sig ett allt för stort material för insamladets skull utan att man som forskare mer ska fokusera på kvalitet. Vi valde därför att inte intervjua så många förskollärare då vi väldigt snabbt märkte att de hade en liknande syn på högläsning och dess syfte i förskolan.

Resultatredovisning

I detta avsnitt kommer vårt resultat att redovisas utifrån de teman vi kategoriserade under intervjuguiden. Dessa teman agerade som överrubriker till de frågor som sedan ställdes till respektive respondent.

Hur förskollärare ser på högläsning

Gemenskap och samspel

Gemenskapen och samspelet som sker under högläsningen var något som Hanna nämnde under sin intervju. Hon anser att just gemenskapen är en viktig aspekt för högläsningen där de sitter och gör det tillsammans. Hon lyfter även att samspel är en viktig aspekt för högläsningen. Hanna anser att de tillsammans kan ställa frågor och diskutera det som de har läst och menar på att det är här som samspelet och även kommunikation kommer in. Hon menar att böcker kan innehålla upplevelser och andra saker som barnen känner igen, vilket gör att barnen tycker om boken. Hanna lyfter att barnen kanske behöver höra att någon annan också har upplevt något som de själva har upplevt, vilket gör barnen väldigt glada och menar att detta kan de göra genom högläsningen.

/.../ dels att de är socialt och vi kommer nära varandra/.../ Diskutera och ställa frågor, samspel och kommunikation kommer in.

-Hanna

/.../ att man tar andras perspektiv, läsning kan handla om att ta andras perspektiv. Gemenskap är också en viktig aspekt.

-Karin

Även Karin lyfter att samspel och gemenskap är en viktig aspekt för högläsningen, där hon menar att läsningen kan handla om att ta andras perspektiv vilket kan leda till en gemenskap i gruppen. Hon lyfter även andra viktiga aspekter såsom värdegrund och vänskap, som är viktigt för gemenskapen. Att alla får vara med och dela tillsammans anser Karin även är av vikt för gemenskapen. Hon lyfter även att det alltid blir ett samspel under högläsningen när hon läser tillsammans med barnen, även om det inte alltid blir en diskussion kring boken anser hon det som ett samspel om barnen sitter med och lyssnar.

Det går att se i Hannas svar att hon anser att högläsningen riktar sig mer mot gemenskapen och samspelet som äger rum under högläsningen och fokuserar mer på barns delaktighet och det sociala samspelet i förskolan. Karin refererade även själv till tidigare forskning som sagt att högläsningen är något som har minskat både i förskolans verksamhet och hemma, samt var den enda förskolläraren som själv tog upp problematiken kring detta i verksamheten.

Sara diskuterade samspelet under sin intervju och menar att det är olika, olika dagar beroende på vilket behov man känner för samspel med någon annan. Hon poängterar även att högläsningen med ett barn är minst lika viktigt där samspel mellan barn inte alltid är lika viktigt, att högläsningen med ett barn kan stimulera barnets fantasi. Sara lyfte även att det är viktigt att sätta sig in i andras situationer samt ta del av de och även andras livsvärldar.

Jag tänker att det är viktigt att läsa sätta sig in i andras situationer och ta del av dem, ta del av andras livsvärldar.

- Sara

Bokens handling

Malin pratade mycket om handlingen under sin intervju, där hon anser att högläsningen är av vikt för barnen där hon anser det är viktigt att barnen har förstått handlingen. Böcker har en början och ett slut, att barnen förstår handlingen och så det inte sker över huvudet på barnen. Hon menar att hon under högläsningen diskuterar med barnen och gör dem delaktiga, där barnen även får berätta själva vad de har läst. Detta gör hon för att barnen lättare ska kunna förstå handlingen, och så att de barn som inte förstått handlingen ska kunna stödjas.

Viktigt att stanna upp och se så de har förstått handling, även möjlighet till att prata inför grupp. Förstå handlingen, inte för mycket över huvudet på barnen, viktigt att de blir delaktiga.

-Malin

Språkutveckling

Språkutveckling var något som förskollärarna lyfte under sina intervjuer, där Hanna tog upp att högläsningen är en bra aktivitet som skapar lugn och en trygghet hos barnen som även fungerar mer som en del av omsorgen i verksamheten.

Jag tycker det är jätteviktigt för språkutvecklingen, blev glad när det blev tydligt i läroplanen i och med den nya revideringen, något som många tar för givet är att man läser mycket i förskolan när det inte är så. Forskning visar att det är låga siffror i förskolan, även likadant hemma så är det många som inte läser för sina barn längre.

- Karin

En mycket viktig del, med tanke på språket, berättande, handling, början och ett slut samt socialt. Ger möjlighet till att lära sig nya ord.

- Malin

/.../ en ganska lugn situation som skapar en trygg miljö för barnen som är en viktig aspekt i förskolan. Kan vara roligt och trevligt att sitta och läsa, en lärandesituation som är rolig och lärorik */.../* Barnen kan använda sina språkliga kunskaper, diskutera och ställa frågor, samspel och kommunikation kommer in, turas om måste man alltid träna på med småbarnen. Böckerna kan innehålla upplevelser och saker som barnen känner igen som gör att dem tycker om boken. */.../* när man läser om något som någon annan har upplevt blir de väldigt glada. Självförtroende, jag kan, jag vet. Det (högläsningen) innehåller väldigt mycket.

- Hanna

Det är väldigt viktigt, viktigt att göra det i olika typer av situationer, både i grupp och en och en, även mindre grupper. Viktigt för det stimulera fantasi och ordförmåga, jätteviktig att använda i olika sammanhang, ett viktigt verktyg.

- Sara

Utifrån resultatet går det att se att samtliga förskollärare anser att högläsningen är av stor vikt i förskolans verksamhet. Varför högläsningen är av vikt skiljer sig dock i svaren. Karin tog upp en viktig aspekt gällande läroplanen och hur det i den senaste revideringen har blivit ännu tydligare med högläsningen och hur man som pedagog ska jobba med detta. Malin anser högläsningen som en mycket viktig del, vilket hon vilar mot språket, samt att det har en handling, både ett början och ett slut. Malin benämner även hur man genom högläsningen kan lära sig nya ord och öka sin språkliga utveckling genom detta. Både Malin och Karin var de två förskollärare som ansåg att högläsningens största fördel och fokus var på språkutvecklingen, medan Hanna och Sara kort nämde det i förbifarten och fokuserade mer på andra aspekter som de ansåg var av vikt gällande högläsningen i förskolans verksamhet.

Tre aspekter

Under intervjuerna frågade vi förskollärarna om tre aspekter de ansåg vara viktiga för högläsning, där förskollärarna har varit eniga om att högläsningen i verksamheten är bra för det sociala samspelet och barns delaktighet i verksamheten.

Gemenskapen, vi sitter och gör det tillsammans. Kommunikationen, att vi kommunicerar med varandra. Samspel.

- Hanna

Språket samt det social där barnen får vara delaktiga, /.../ hitta böcker som är lagom. Inte säkert alla är på samma nivå rent språkligt det är viktigt att stanna upp och se så de har förstått handlingen /.../ koncentrationen och läsförståelsen är även viktigt inför kommande utbildning.

- Malin

Språkutveckling såklart, mycket med empati, att man tar andras perspektiv, läsning kan handla om att ta andras perspektiv. Gemenskap.

- Karin

Föreställningsförmåga, ordförråd, bearbeta egna livserfarenheter.

- Sara

Förskolläraren Karin svarde tydligt med att det är just språkutveckling som är en av de stora utvecklingsmomenten som sker under högläsningen. Men även förskolläraren Malin benämde vikten av språket. Malin tog även upp vikten av vilken bok man väljer att introducera för barngruppen och hur man genom boken kan hjälpa barnen att utvecklas genom att välja en bok som är på en lagom nivå för utvecklingen. Förskolläraren Sara gick mer in på hur högläsningen kan ses som ett hjälpmedel till fantasi och föreställningsförmågan och hur man genom högläsningen kan stödja barnen i att bearbeta olika livserfarenheter de kan ha gått igenom.

Malin beskriver även hur högläsningen i verksamheten kan vara ett hjälpmedel för framtida skolgång och hur barnen lär sig förmågor så som koncentration och läsförståelse som är bra utvecklingsområden att ha med sig när barnen börjar skolan. Detta var något som gjorde oss intresserade inför senarelagda intervjuer med Karin och Sara som vi valde att fråga hur de såg på högläsningen och den framtida utbildningen i skolan.

Genom att läsa mycket olika typer av böcker så får man ett varierat ordförråd, sångböcker, faktaböcker rim och ramsor, de får flera olika ord, nya ord. /.../ barnen får träna på sin läsförståelse och inte bara bli läst för utan även förstå det man läser, /.../, viktigt i alla ämnen att ta till sig.

- Sara

Jag har läst lite kurser, finns forskning på att det är jätteviktigt med läsning för barn, finns skillnad på de som får läsning och de som inte får läsning. Det har stor skillnad på hur stort ordförråd barnet har när de börjar skolan. /.../ hela delen med att lyssna.

- Karin

Förskolläraren Sara lyfte i sin intervju att man genom högläsningen i förskolan får en börjad träning i läsförståelse och att det är en viktig aspekt för alla de skolämnena man senare kommer att ha. Sara benämnde även vikten kring att man läser flera olika böcker då man ger barnen möjligheten till att öka sitt ordförråd ännu mer. Detta var även något som Karin pratade om och att mängden ord som ett barn kan när barnet börjar skolan är till stor hjälp för den framtida utbildningen. Karin benämnde även att man genom högläsningen i förskolan lär sig att man ska lyssna på den som läser. Hon menar att även detta är bra inför framtiden i skolan då en väldigt stor del av skolan fungerar så att läraren pratar och eleverna lyssnar.

Minskad högläsning

Avslutande för detta tema gällande hur förskollärare ser på högläsning ville vi koppla tillbaka till vad tidigare undersökning (Hallhagen, 2012, 21 juli) hade sett gällande högläsningen och att den enligt forskning har minskat, samt den forskningen som Karin själv hade läst kring liknande område. Vi frågade Karin och Sara om detta var något de har lagt märke till i sin profession samt om det var något de valt att vidta åtgärder mot för att öka högläsningen.

Jag och min kollega har alltid brunnit för högläsning, och sen jag fick den kunskapen har jag informerat på föräldramöten och informerat om vikten av läsning för sina barn hemma, försökt sprida vikten av det kollegialt. Jobbar mycket med det som tema i verksamheten.

- Karin

Under många av de åren jag har jobbat tillsammans har vi arbetat fram ett arbetssätt där vi har bibliotek, en viktig del att det ska finnas tillgängligt med böcker även många bilder från böcker uppe på väggarna. Polyglott gör det enklare för alla barn att se.

- Sara

De båda förskollärarna beskriver att de på olika sätt arbetat för att läsningen i förskolan ska vara en central del. Förskolläraren Karin berättar om att hon jobbar mycket med att informera föräldrar om högläsningen och dess vikt. Karin fortsätter sedan att berätta att hon även tillsammans med sin kollega valt att jobba mycket med läsning i sina temaarbeten i förskolans verksamhet. Förskolläraren Sara berättar att hon under hela sin arbetsgång jobbat mycket med bibliotek och tar upp vikten av att det hela tiden finns böcker tillgängliga och synliga för barnen för att skapa ett intresse för läsningen.

Hur förskollärare tror högläsning påverkar barnen

Språkliga kunskaper

Effekten högläsning har på barns språkliga kunskaper var något alla förskollärare diskuterade, vilket även var en stor del av intervjufrågorna. Malin anser att högläsningen bidrar till barnens ökade ordförråd samt litteracitet eftersom hon läser böcker för barnen där det finns nya ord barnen inte har hört förut, eller känner till. Hon menar att dessa nya ord kan behöva förklaras vilket då ger barnen möjlighet till att lära sig nya ord och utöka sitt ordförråd. Malin lyfte även att man genom högläsningen kan väva in språkövningar, språkljud rim och ramsor för att utveckla barnens språkliga kunskaper.

Karin nämner i sin intervju att hon anser att det är svårt att svara på om hon sett en förändring hos barnens språkliga kunskaper beroende på mängden högläsning de har fått. Hon menar på att man får tro på att det man gör i förskolan är anledningen till resultatet, alltså barnens utvecklade språkkunskaper. Hanna nämner i sin intervju att barnens språkliga kunskaper utvecklas under högläsning där barnen får prova själva att säga orden, både ord de redan kan samt nya ord.

Om barnen själva väljer bok så väljer de samma bok, något de känner igen. Något som kittlar, något som de gärna vill höra för de tycker om den boken, då blir de en språkträning.
-Hanna

Något som Sara lyfte i sin intervju var att hon anser att barnen behöver någon som är mer språkande under högläsningen för att de ska kunna utvecklas inom sitt språk. Hon menar att det är av stor vikt att en pedagog läser för barnen som är mer utvecklad inom språket för att barnen ska kunna ta efter och själva kunna utvecklas. Sara anser även att högläsningen bidrar till barnens ökade ordförråd samt litteracitet där alla ord barnen får höra förklaras för barnen samt att de sätts i ett sammanhang.

Förskollärarna lyfte vikten av hur högläsningen ökar barnens ordförråd och litteracitet, samt varför de tror som de gör. De motiverade sina svar med att användningen av böcker kan väcka frågor kring nya ord som barnen inte känner till sen tidigare.

Ja det gör det för att i alla möjliga ord förklara vi vad de betyder och de sätts i sammanhang.
- Sara

Ja, eftersom ibland använder man böcker med ord som barn inte har hört eller känner till och de behöver förklaras vilket ger möjlighet till att lära sig nya ord /.../ De får även höra mig som förskollärare säga orden.
- Malin

Ja men de gör de ju, de tror jag absolut /.../ Om barnen själva väljer bok så väljer de samma bok, något de känner igen. Något som kittlar, något som de gärna vill höra för de tycker om den boken, då blir de en språkträning.
- Hanna

Ja, /.../ grunden för ett intresse för böcker så de fortsätter läsa i skolan, så de får en motivation.
- Karin

Malin och Sara benämner båda två vikten av att barnen får höra oss pedagoger uttala och benämna orden samt sätta dem i ett sammanhang, de menar att genom att barnen får höra nya ord också genom detta lär sig nya ord. Förskolläraren Hanna tar även upp hur det blir en språkträning genom att man läser en bok barnen känner igen och redan har ett intresse för. Genom detta får barnen en språkträning eftersom det blir en upprepning och träning av de orden som får ett bekant sammanhang. Karin benämnde även vikten av att vi som förskollärare stöttar barnen och då ger grunden för ett börjat intresse för böcker och för läsning generellt, för att skapa en motivation både inför framtida skola men även inför det vanliga livet.

Förskollärarna fick även frågan ifall de anser att högläsningen ökar barns språkliga utveckling något som väver in väldigt mycket på tidigare fråga och något som flera av förskollärarna redan tagit upp.

Ja, det handlar om sammanhang och ordförråd.
- Karin

/.../ i den situationen jag läser i så blir det torrsim för jag säger de och så säger barnen de så säger jag de så säger barnen de. Barnen behöver få prova och säga orden.
- Hanna

De får höra det från mig som förskollärare. Läser man utan inlevelse kan man tappa barnen. Genom mer inlevelse kan man fånga barnen mer. Även dockor kan användas.
- Malin

Återigen tar Malin upp vikten av att barnen får höra oss som pedagoger uttala och upprepa orden, men inför denna frågan kommer även Karin och Hanna in med samma åsikter samt att det handlar om att sätta orden i ett sammanhang. Förskolläraren Malin beskriver även hur man genom olika material och tekniker kan fånga upp barnens intresse ytterligare och på så sätt även hjälpa barnen i sin språkliga utveckling ännu mer.

Framtida skolgång

Malin lyfte i sin intervju att högläsningen är bra för barnens framtida utbildning, där hon anser att barnen får möjlighet att träna på att koncentrera sig och träna på sin läsförståelse. Även Karin lyfte högläsningens vikt för barnens framtida skolgång, där hon lyfte att hon läst kurser samt forskning som visar att det är mycket viktigt för barnen med högläsning samt att det är skillnad på de barn som har fått högläsning och de barn som inte fått högläsning. Hon lyfter även att högläsningens mängd har stor skillnad på hur stort barnets ordförråd blir. Karin anser även att genom högläsning kan man lägga grunden för ett intresse för böcker hos barnen, så att de fortsätter läsa i skolan samt får en motivation.

/.../ lägga grunden för ett intresse för böcker så de fortsätter läsa i skolan, så de får en motivation.
-Karin

Genom att läsa olika typer av böcker så får barnen ett varierat ordförråd anser Sara. Exempel på böcker som Sara nämde var faktaböcker, sångböcker, rim- och ramsböcker. Precis som Malin och Karin lyfte även Sara vikten av högläsning för barnes framtida skolgång där barnen får träna på sin läsförståelse, alltså att barnen inte bara blir lästa för utan att barnen även förstår de som läses för dem. Hon nämmer även att det är speciellt viktigt när läsningen sjunker, att läsa för barnen. Inte bara inom svenskan och högläsningen men även i alla ämnen anser Sara.

Rätt nivå och annat modersmål

Att hitta rätt nivå på böcker var något som förskollärarna Malin och Hanna pratade om i sina intervjuer. Malin lyfte i sin intervju att det inte är säkert att alla barn är på samma nivå rent språkligt. Hon menar att även barn som inte har svenska som modersmål behöver böcker som är på deras nivå för att barnen ska kunna förstå det som läses för dem. Malin lyfter även att de (förskollärarna) behöver hitta rätt nivå men menar även att en berättelse kan vara enkel för ett barn som pratar svenska och vice versa.

I småbarns avdelning så läser man böcker i den nivån som barnen är på, om man är på en språklig nivå som barnen är på.
-Hanna

Även Hanna lyfte vikten av att hitta rätt nivå för barnen, där hon på småbarnsavdelningen läser böcker på den nivån barnen är på, oavsett modersmål. Hon menar även att om ett äldre barn med annat modersmål än svenska läser ett annat språk hemma och då har ett mer välutvecklat språk, så är det mer text i de böckerna som det barnet vill läsa där hon som förskollärare inte kan läsa själv för barnet. Hanna lyfte även att det är viktigt att stanna upp och förklara när man läser tillsammans med barnen, speciellt barn med annat modersmål än svenska. Genom att förtydliga och peka blir det ännu tydligare för barnen, där de kan utvecklas inom det svenska språket.

Förskollärarna fick frågor om hur de tror högläsning på svenska påverkar barn som inte har svenska som modersmål, samt frågan om hur de tror högläsning på ett annat språk än svenska påverkar barn som har svenska som modersmål. Här kunde vi se att svaren mellan förskollärarna skilde sig åt då hälften av förskollärarna jobbar på en avdelning med yngre barn och att det därför även blir naturligt att arbetet med språk skiljer sig eftersom yngre barn inte har en lika avancerad nivå vad gäller språket som äldre barn har.

/.../ även nivå på böcker kan vara svårt, de behöver böcker på sin nivå för att förstå. Hitta rätt nivå, en berättelse kan vara enkel för ett barn som pratar svenska respektive tvärt om. Det är en resurssituation där barnet (som har ett annat språk än svenska som modersmål) behöver sitta själv med en pedagog. Inte alltid den möjligheten finns. /.../ Uppmärksamma olika nationaliteter där andra barn ska få höra andra språk hur de låter, kan vara en bok som de kan på svenska för att höra

språket på ett annat än svenska. Det blir en erfarenhet, för att lära sig att de finns andra språk, vidga barnens kultur tänk.

- Malin

Jag ser ju ingen större skillnad i den situationen jag är, i småbarnsavdelning så läser man böcker i den nivån som barnen är på, om man är på en språklig nivå som barnen är på. Är man äldre och har ett språk hemma som är välutvecklat blir det mer text i de böckerna som man är intresserad av och då blir det svårt för mig som inte kan det språket. Viktigt att stanna upp ofta och förklara, förtydliga och peka. /.../ tycker det är bra att barnen får höra andra språk, så även svenska barn får höra andra språk, inte så att boken är intressant på ett annat språk, barnen tycker det är roligt med andra språk.

- Hanna

De kan ju säkert till viss del vara abstrakt, kan vara svårt att veta om de förstår, utmana och våga använda svåra ord, som de kommer lära sig tillslut, använda sig av bilder där man kan samtala om bilderna, som extra stöd. /.../ vi använder mycket polyglutt, använt det mest när vi haft barn som inte kan svenska alls. /.../ andra barn blir intresserade /.../ öppna upp ett intresse och visa att de finns olika språk.

- Karin

De får höra de melodierna, språkets melodi i större utsträckning, att bilderna kan hjälpa till att förstå /.../ likadant för yngre barn att bilderna hjälper till att koppla ihop det som orden betyder. /.../ barnen får höra de olika melodierna och att kommunikation inte bara är svenska, att man kan kommunicera på flera sätt.

- Sara

Gemensamt för alla förskollärare är att de alla beskriver vikten av att alla barn ska få möjlighet att lyssna och höra andra språk än sitt egna modersmål och att detta blir en kulturell aspekt på utveckling och inte bara språklig utveckling. Samtliga förskollärare tar även upp att det ibland kan vara svårt att läsa böcker för de barn som inte har svenska som modersmål och inkludera deras modersmål i undervisningen då verksamheten ofta saknar den språkliga kunskapen själva men att de haft bra tillgångar till polyglutt, en app som erbjuder högläsning av böcker på flera olika språk.

Malin tar också upp att svårigheterna även kan bero på förskolans resurser och personalbrist och att man behöver tid för att kunna sitta ensam med ett barn för att träna på barnets modersmål. Förskollärarna berättar om hur man i sitt arbete med främmande språk kan jobba på liknande sätt som man gör med yngre barn som ska börja lära sig sitt modersmål. De diskuterar om att man ska stanna upp och vänta in barnen dels för att se till att de hänger med men även för att se om de förstår det man säger. Förskollärarna pratar även om att man ska använda sig utav bilderna i böckerna. Att peka på och samtala om bilder hjälper barnen att få en större förståelse för språket och ska hjälpa de i sin språkutveckling. Förskollärarna tog även upp att genom att barnen får höra oss pedagoger prata och använda oss av språkets olika melodier hjälper även det barnen i en början till att bemästra språket.

Hur förskollärarna arbetar med högläsning

Bibliotek

Två utav förskollärarna nämde under sina intervjuer att de har bibliotek inne på sina avdelningar. Här finns det fler böcker samlade på en plats, speciellt avsedd för läsning, där man även kan stänga till och sitta ifred, ostört från resten av barngruppen. Hanna berättade även att det finns böcker på flera ställen på avdelningen, där böckerna hänger samman med platsen/aktiviteten. Exempelvis matematikböcker och räkna böcker vid matematikhörnan.

/.../ finns böcker på flera ställen på avdelningen, i biblioteket finns det böcker. Böckerna hänger ihop med den del av avdelningen.

-Hanna

Under många av de åren jag har jobbat tillsammans har vi arbetat fram ett arbetssätt där vi har bibliotek, en viktig del att det ska finnas tillgängligt med böcker, även många bilder från böcker uppe på väggarna.

-Sara

Sara berättar att hon under hela sin arbetsgång jobbat mycket med bibliotek och tar upp vikten av att det hela tiden finns böcker tillgängliga och synliga för barnen för att skapa ett intresse för läsningen.

Polyglutt

Polyglutt är en app där det finns mängder med böcker att läsa på flera olika språk, appen är framtagen för att barn i förskolan samt även utanför förskolan ska kunna läslüssna till sitt modersmål. Alla förskollärare berättade i sina intervjuer att de använder sig utav polyglutt på deras respektive förskola. De berättar att de med hjälp av polyglutt kan läsa på fler språk än svenska för barnen i förskolan, vilket har varit omtyckt av barnen samt tacksamt för pedagogerna på förskolan.

Beroende på vilka barn vi har i barngruppen, framförallt då läser vi på svenska men med hjälp av appen polyglutt kan vi läsa fler språk, även om inte jag själv ljudar så får barnen höra.

- Sara

/.../ polyglutt vi gör de men inte annars.

-Karin

Uppmärksamma olika nationaliteter där andra barn ska få höra andra språk hur de låter, kan vara en bok som de kan på svenska för att höra språket på ett annat språk än svenska. En erfarenhet, för att lära sig att de finns andra språk, vidga barnens kultur tänk.

-Malin

Vi har polyglutt, där vi kan välja vilket språk de vill läsa, när vi sätter på en bok på polska för ett barn med polska som modersmål blir även de barnen helt uppslukade jämfört med om de hade vart på svenska.

-Hanna

Sagoberättande

I vår tidigare forskning (Ketevan & Evrim, 2019) pratade en av författarna om sagoberättande och hur man genom detta involverar barnen i högläsningen för att ytterligare stödja barnen i deras språkutveckling. Inför vår utveckling av intervjufrågor valde vi även att fråga Karin och Sara om detta var något de jobbade med och om de involverar barnen i sagoberättandet.

Ja det gör vi, lite olika ibland läser jag bara och ibland lämnar jag mer utrymme.

- Karin

Absolut i princip varje gång.

- Sara

Samtliga av förskollärarna som fick frågan gällande sagoberättande medgav att de ofta i sitt arbete med högläsning i förskolans verksamhet involverade sagoberättande, där barnen ofta får vara delaktiga och vara en del utav sagan och berättandet. Karin nämner även att de använder sig av bilder under högläsningen som extra stöd, där de även kan samtala om bilderna.

Högläsning varje dag

Förskollärarna lyfte hur ofta de läste för barnen där Malin svarade att de tidigare har läst varje dag, att de hade en bestämd tid efter lunch då de läste för barnen. Hon berättar även att de den senaste tiden haft svårt med personal vilket har gjort att de har läst 3 gånger i veckan.

Med de yngre barnen är det svårare att vara inkännande om varandras tankar om det som sägs, med äldre barn är det lättare att spinna vidare på vad andra säger. Yngre barn har inte samma förmåga att fortsätta och som förskollärare kan man koppla samman och kommunicera med varandra.

-Sara

Tidigare har vi läst varje dag, en tid efter lunch där vi läste varje dag. Nu det sista har vi haft det 3 gånger om veckan, svårt med personal.

-Malin

Vi har ingen sån fast tid när vi ska läsa för barnen, men skulle säga att de sker läsning varje dag, finns böcker på flera ställen på avdelningen, i biblioteket finns det böcker.

-Hanna

Hanna lyfte dock i sin intervju att de inte har en fast tid om dagen då det sker högläsning för barnen, men att det ändå sker högläsning varje dag. Hon nämner även att det finns böcker på flera ställen på avdelningen vilket underlättar initiativet till högläsning, både från barn och pedagoger. Förskolläraren Karin nämner i sin intervju att de läser varje dag. Sara svarade i sin intervju att de läser flera gånger varje dag.

Något som förskollärarna lyfter är att de läser och jobbar aktivt med högläsning i förskolans verksamhet varje dag. Sara svarade att det är något som de arbetar med flera gånger om dagen. Förskolläraren Hanna menar att de kanske inte gör det varje dag eftersom det är något som de inte har planerat in under dagen. Även Malin lyfte att det kan vara svårt att få till planerade lässtunder på grund av personalbrist samt större barngrupper som idag tyvärr är väldigt vanligt i förskoleverksamheter. På grund av denna personalbrist samt brist på språkkunskaper svarade samtliga förskollärarna "nej" på frågan om de läser på fler språk än svenska men att samtliga förskollärare tar mycket hjälp från appen polyglutt. Förskolläraren Hanna hade även kollegor till hjälp med andra språkkunskaper som kunde läsa för barnen.

Nej inte just nu, vi har använt polyglutt där man kan få in på flera språk och även andra digitala hjälpmedel.

- Malin

Nej, skulle jag säga, polyglutt gör de men inte annars.

- Karin

Vi pedagoger läser på svenska, har en pedagog som läser på spanska, polyglutt böckerna läser på flera språk fast då läser inte jag

- Hanna

Beroende på vilka barn vi har i barngruppen, framförallt så läser vi på svenska men med hjälp av appen polyglutt kan vi läsa på fler språk, även om inte jag själv ljudar så får barnen höra.

- Sara

Hanna lyfte att de inte alltid läser för alla barn, utan de samlar de barn vill läsa i mindre grupper. Förskolläraren Sara förklarade även att vissa barn kunde få mer läsning än andra barn, men hon menar att detta beror på barnens egna vilja och engagemang för böckerna.

Förskollärarna lyfte att barngruppens storlek påverkar hur mycket högläsning de får. De menar att barngruppens storlek är av stor vikt för om högläsningen ens skulle vara möjlig, dock var deras motivering och anledning till den minskade högläsningen annorlunda.

Ja, för att skulle de vara dagar med personalbortfall, så kan de vara svårt att få till /.../ så fort personalen inte räcker till behöver man dra ner på vissa delar, gäller alla aktiviteter på förskolan.

- Malin

Det kan jag inte svara på faktiskt, jag tror egentligen inte de men tror att om de är många barn på avdelningen så avgör de hur många barn som lyssnar på bok, svårt att få alla barn att lyssna.

- Hanna

Det beror på för hur man organiserar för det /.../ men kvaliteten på högläsningen kommer påverkas, i större barngrupper så kanske man måste gå ifrån.

- Sara

Skulle säga att de inte gör de för vill många höra läsning så sätter vi upp de på storbildsskärm så alla barn kan se och höra.

- Karin

Förskolläraren Malin anser att dagens personalbrist är en stor orsak till att många aktiviteter inte blir av. Hanna anser att det istället är svårt att fånga flera barns intresse och att det kan vara svårt att få en större barngrupp att lyssna, men att alla barn ges möjligheten till att lyssna på högläsningen men att de inte alltid tar chansen. Förskolläraren Sara vara inne på samma spår som Hanna men ansåg att det är kvaliteten på läsningen som blir drabbad då man behöver läsa för hela barngruppen jämfört med att läsa för en mindre barngrupp. Förskollärarna lyfte att det inte fanns några problem med att själv läsa inför alla barn på en avdelning. Karin berättade att hon och hennes arbetslag jobbar med en storbildsskärm och att de genom detta kan ge alla barn möjligheten till att både se och lyssna på högläsningen.

Högläsning som en social aktivitet – en nya aspekt

Konflikthantering

Karin berättande i sin intervju att genom högläsningen kan man som pedagog jobba med konflikthantering, där hon uttryckte att man som vuxen kan prata tillsammans med barnen om hur man ska vara mot varandra och med hjälp av böcker använda de fiktiva karaktärerna samt fiktiva situationerna för att förtydliga för barnen hur man ska vara mot varandra. Karin uttryckte även en tacksamhet till att just kunna använda böckerna som hjälp i stället för att peka ut barn eller situationer på förskolan.

Mycket konflikthantering man kan jobba med, hur man behandlar varandra hur man är mot varandra, tacksamt att använda fiktiva karaktärer i stället för att peka ut, läsa genom böcker utan att peka ut någon eller specifik situation.

- Karin

Med de yngre barnen är det svårare att vara inkännande om varandras tankar /.../ med äldre barn är det lättare att spinna vidare på vad andra säger, yngre barn har inte samma förmåga att fortsätta.

- Sara

Karin benämde att man med hjälp av högläsningen kan jobba med konflikthantering och olika konflikter och problem som är något som sker varje dag i verksamheten. Genom att använda

sig utav böckerna kan man diskutera och prata om saker som har hänt under dagen utan att använda sig av barnen. På liknande sätt pratade förskolläraren Sara om att man genom böckerna kan prata och arbeta vidare på barnens egna tankar och idéer men att det är något som är svårt med de yngre barnen.

Socialt samspel

Det sociala samspelet som sker under högläsningen var något som alla förskollärarna nämnde under sina intervjuer, vissa mer än andra. Sara anser att barnen får en möjlighet till att vara delaktiga i högläsningen genom att de får vara med och välja vilken bok de ska läsa. Detta lyfte även Hanna i sin intervju, att barnen får vara med att välja bok. Hon berättade att barnen gärna väljer en bok de känner igen, något som kittlar. Sara anser även att man som förskollärare behöver hjälpa de barn som inte tar lika mycket plats att involvera de barnen i samspelet genom att ställa frågor till de barnen. Sara anser även att alla barn ska ges möjlighet till att säga sin mening.

Med de yngre barnen är det svårare att vara inkännande om varandras tankar om det som sägs, med äldre barn är det lättare att spinna vidare på vad andra säger. Yngre barn har inte samma förmåga att fortsätta och som förskollärare kan man koppla samman och kommunicera med varandra.

-Sara

Sara menar att som förskollärare behöver man ibland hjälpa de yngre barnen att koppla samman det som sägs. Hon lyfter även att man som förskollärare strävar efter att inkludera barnen och prata om det som står i boken och även fråga hur de tänker om det som står i boken. Hon berättar också att hon upplever att samspelet blir större om det är två barn som sitter själva och läser, där de kan sitta bredvid varandra och läsa samma bok.

Förskolläraren Karin anser att genom högläsningen och dess sociala samspel kan barnen lära sig hur man ska förhålla sig till varandra samt förstå varandra. Hon menar även att detta kan underlätta förståelsen i gruppen. Karin betonar även att under högläsningen kan en god stämning skapas där barnen tycker om att läsa vilket leder till att barnen tycker om böcker och gärna vill läsa. Hon lyfter även vikten av gemenskapen som skapas.

Det är en viktig funktion med gemenskap, bygga upp en gemenskapssyn kan handla om vänskap, värdegrunder, en fin gemenskap som uppstår, alla får vara med och dela tillsammans.

- Karin

Malin nämnde även i sin intervju att hon anser att det är viktigt att barnen blir delaktiga i högläsningen, där hon lyfter att det är viktigt att barnen förstår handlingen, så det man läser inte går över huvudet på barnen.

Trygghet

Hanna nämnde i sin intervju att högläsningen är en bra aktivitet eftersom det är socialt och man kommer närmare varandra. Hon anser även att det är en lugn aktivitet som skapar trygghet och

lugn vilket skapar en trygg miljö, vilket är en viktig aspekt i förskolan. Som nämnt innan anser Karin att högläsningen innefattar mycket gemenskap där vänskap och värdegrund kommer in. Hon lyfter att genom högläsningen kan de skapa en gemensam syn på vänskap och gemenskap, samt att det är en fin gemenskap som uppstår där alla får vara med som de kan dela tillsammans med varandra. Karin lyfter även att högläsningen innehåller mycket med empati, där man tar andras perspektiv och förstår varandra. När man förstår varandra skapar det en trygghet i gruppen.

/.../en ganska lugn situation som skapar en trygg miljö för barnen som är en viktig aspekt i förskolan.
-Hanna

Det är en viktig funktion med gemenskap, bygga upp en gemenskapssyn kan handla om vänskap värdegrunder, en fin gemenskap som uppstår, alla får vara med och dela tillsammans.
- Karin

Alla får välja och säga sin mening, frågor om böcker ska inte riktas mot vissa barn utan alla, även de som inte tar mycket plats, vi som pedagoger behöver ha koll på vem som involveras eller inte, de som inte involverar sig själva behöver vi hjälpa till att involvera.
- Sara

Förskolläraren Karin pratade mycket om gemenskapen som man skapar under de lässtunder man har i verksamheten och att man tillsammans är en del av ett sammanhang. Förskolläraren Sara tog upp mer om hur det är pedagogernas ansvar att involvera de barn som själva har svårt att komma in i gemenskapen.

Utifrån de frågorna som vi ställt tidigare under intervjuerna valde vi även att fråga förskollärarna hur de ansåg att det sociala samspelet inom högläsningen är av vikt för barnen och deras utveckling.

Hur man förhåller sig till varandra och förstår varandra, hjälpa förståelsen i gruppen.
- Karin

Olika, olika tider på dagen, olika dagsform, olika behov av att samspela med någon annan/.../ högläsning med ett barn kan vara viktigt, inte samspel med varandra utan ens egna fantasi, ju mer intresserade barnen blir av varandra så kommer det även påverka högläsningen att det blir viktigt men jag tror också att det har ett eget värde i sig.
- Sara

Förskolläraren Karin menar på att genom att man arbetar med högläsning och det sociala samspelet kommer barnen att utveckla förmågor kring hur man ska se och vara mot varandra. Förskolläraren Sara anser att högläsningen kan hjälpa barnen att bli intresserade av varandra och deras känslor, hon anser även att högläsningen även hjälper barnen att utveckla och öva på sin fantasiförmåga.

Övriga synpunkter

Malin påpekade att hon skulle vilja inkludera barnen ännu mer genom att de ska få ta med en bok hemifrån som de själva har valt. Malin skulle även vilja inkludera barnen genom att barnen får ta med böcker hemifrån där de sen får rösta på vilken bok de vill läsa/höra. Genom röstningen menar Malin att man kan få in momentet turtagning vilket är en viktig del av den framtida skolgången som förskolan är en början till. Karin ville tillägga att man i sin läsning med barnen i förskolans verksamhet måste tänka på hur man väljer att framföra texten och hur man som pedagog läser för barnen. Hon menar på att man inte ska göra det alltför entonigt och att man genom att ha en bra inlevelse i sin läsning skapar både en stämning och en härlig stund att njuta av tillsammans. Både Hanna och Sara kände att de inte hade något mer att tillägga om högläsningen i förskolan.

Mer möjligheter att sitta ner och läsa spontant.
- Malin

Jag tänker att det är viktigt hur man läser att jag heller inte göra det plikt, inte göra det för entonigt, viktigt att bygga upp stämningen att det är härligt med läsning.
- Karin

Diskussion

I detta avsnitt kommer vi att sammanfatta de viktigaste delarna utifrån avsnitt om resultatredovisningen. Vi kommer att jämföra detta samt diskutera utifrån de frågeställningar vi haft under studiens arbete. Avsnittet kommer även att struktureras upp med frågeställningarna som utgångspunkt och avslutas med en slutdiskussion och en avslutning. De tre frågeställningarna: *Hur ser förskollärarna på högläsning? Vilken påverkan har högläsning och böcker på barns språkliga utveckling, enligt förskollärarna? Hur arbetar förskollärarna med högläsning i verksamheten?*

Resultatdiskussion

Inför diskussionen har vi sorterat och samlat ihop materialet till olika områden för att göra det tydligare för oss samt för läsaren (Rennstam & Wästerfors, 2015). Författarna belyser att forskarna behöver vara medveten som de favoritbegrepp samt de områden som framkommer ofta eftersom de styr sorteringen. I resultatdiskussionen har vi här sorterat och samlat de olika områdena och begrepp som förskollärarna diskuterade i sina intervjuer.

Sociala samspel

Något som vi reagerade på från resultatet var att Hanna pratade mycket om det sociala som sker under högläsning med barnen. Hanna jobbar på småbarnsavdelning med barn i åldrarna 1–3 år vilket kan förklara samspelets betydelse jämfört med Malin som jobbar med 3-5 år, där vi av erfarenhet vet att yngre barn kräver en större och mer omsorg jämfört med äldre barn. Exempel

på detta är blöjbyten och vilan. Vi trodde i vårt möjliga resultat att förskollärarna skulle prata mycket om språket och språkets betydelse för barns språkliga utveckling, vilket även Malin gjorde. Att Hanna ansåg att högläsningen är en aktivitet där samspel, kommunikation och gemenskapen kommer fram. Det sociala diskuterade även Malin under intervjun, där hon uttryckte att det är en viktig aspekt, där barnen får vara sociala och delaktiga. Hannas svar om hur hon anser att högläsningen blir en social aktivitet där hon kommer nära barnen och barnen kommer närmare varandra, är en aspekt vi själva inte tänkte på som möjligt resultat. Vi var väldigt inställda på språket och dess betydelse, men tack vare Hanna fick vi en ny syn på högläsningen som vi själva inte hunnit reflektera över.

Även det sociokulturella perspektivet som vi har valt att använda oss av inför denna studie har en grund i det sociala samspelet. Säljö (2017) beskriver hur det sociokulturella perspektivet anser att barn lär sig tillsammans med andra och att det är i dessa sociala sammanhang som lärande blir möjligt. Det är upp till pedagogerna att stötta barnen i sitt lärande och finnas där och ge barnen alla de olika möjligheter och redskap för att bli en del av det sociala samspelet (Säljö, 2017). Mediering är ett centralt begrepp inom det sociokulturella perspektivet där böcker kan användas som ett redskap för att tänka och kommunicera med. I högläsningen på förskolan använder förskollärarna och pedagogerna böcker när de läser för barnen. Även böcker via appen polyglutt används som ett redskap för kommunikation och tanke (Säljö, 2017).

Sterling Honig (2017) diskuterar hur man som pedagog kan använda sig av musiken inom högläsning, samt även sjunga enkla sånger med enkla ord för att små barn ska förbättra och utveckla sin sinnesförmåga. Här skulle musiken kunna vara ett redskap för tanke och kommunikation, ett exempel på mediering. Under intervjuerna framkom det inte att förskollärarna använder sig av musiken som mediering (Säljö, 2017). Detta kan bero på utformningen av våra intervjufrågor eller något annat. Däremot kunde vi se att de använde sig av böcker, både digitalt och fysiskt som mediering inom högläsningen.

Gemenskap och atmosfärer

Tack vare Hannas svar skapade vi nya intervjufrågor inom de sociala aspekterna inom högläsning som gav nya svar inom något vi inte hade reflekterat över när vi började vår studie. Karin diskuterade mycket hur hon ansåg att gemenskapen och stämningen som skapas under högläsning är av vikt för barnen. Genom högläsningen och det sociala samspelet som skapas samtidigt kan barnen lära sig hur man förhåller sig till varandra samt förstå varandra. Sara diskuterade även att det sociala samspelet är av vikt för barnen då de ges möjlighet till att sätta sig in i andras situationer. Förskollärarna lyfte att gemenskapen och den stämning som skapas under högläsning är av vikt för barnen, där barnen gemensamt tillsammans med pedagogen skapar en stämning och miljö där det är roligt att läsa tillsammans, men även med bara en kompis.

Johansson (2011) diskuterar samspelande atmosfär där hon lyfter vuxnas intresse för barnen och deras intressen som vikt för den samspelande atmosfären. Hon betonar att man som pedagog behöver arbeta med att vara nära, möta och förstå barnens vilja. Förskollärarna lyfte i sina intervjuer att högläsningen är en bra aktivitet där det är socialt och de kommer nära varandra. Johansson (2011) lyfter även att i en samspelande atmosfär har pedagogerna en stark gemenskap med engagemang och samspel, även glädje är av vikt där pedagogerna visar att de har roligt tillsammans med barnen. Förskollärarna lyfte vikten av att det är viktigt att ha roligt tillsammans med barnen när de har högläsning, högläsningen skapar en gemenskap och samspel där det är roligt att läsa tillsammans. Högläsningen skapar denna gemenskap och goda stämning

vilket är utmärkande för den samspelande atmosfären. Genom en god atmosfär känner sig barnen trygga och bekväma på förskolan vilket resulterar i godare utveckling och lärsituationer inom pedagogiska sammanhang på förskolans verksamhet (Johansson, 2011).

Konflikthantering och sagoberättande

Något annat som blev ett nytt perspektiv på högläsning är att det sociala kan användas som hjälpmedel till konflikthantering, samt förståelsen för hur andra känner, vilket var något som Karin uttryckte under sin intervju. Även Sara underströk att genom högläsning kan man som förskollärare lära barnen om hur man är mot varandra och ta del av andras situationer. Karin ansåg att hur man behandlar varandra samt konflikthantering är av vikt för hur högläsning och det sociala samspelet hänger samman. Karin syftade på att det är tacksamt att använda de fiktiva karaktärerna i böckerna för att barnen ska förstå känslor samt andras känslor och situationer i stället för att peka ut barn och situationer på förskolan. Friberg (2015) diskuterar den goda kommunikationen och menar att detta är något vi människor, både barn och vuxna behöver träna på för att kunna behärska. Författaren menar även att man som förskollärare ska vara en god kommunikatör för barnen. Som förskollärare behöver man vara öppen, personlig och dela med sig av både åsikter, känslor och erfarenheter för att vara en god kommunikatör. Genom att som förskollärare vara detta i och genom högläsningen kan barnen ta efter och själva dela åsikter och erfarenheter med varandra i stället för att konflikt ska uppstå. På så sätt kan högläsning bidra till och vara stöd för konflikthantering på förskolan.

Ketevan och Evrim (2019) beskriver i sin studie om TPRS, där pedagogen involverar barnen i sagoberättandet för att stödja barnens språkliga utveckling. Sagoberättandet kan i vår studie även här associeras som högläsning. Förskollärarna Sara och Karin berättade att de använder sig av sagoberättande under högläsningens gång. Enligt Ketevan och Evrim (2019) lär sig barn som bäst desto yngre de är samt att barnen genom böckerna får möta nya ord på ett meningsfullt sätt. I deras studie (Ketevan & Evrim, 2019) framkom det att TPRS i förskolan är ett effektivt sätt att utöka barns ordförråd och ett bättre långsiktigt lärande. Att förskollärarna använder sig av sagoberättande, TPRS, under sina högläsningstunder på förskolan ökar då barnens ordförråd samt deras långsiktiga lärande.

Förskollärarna diskuterade hur man som pedagog genom sagoberättande kan lära barn om konflikthantering. Karin lyfte att det är tacksamt att använda sig av fiktiva karaktärer under sagoberättande för att förklara sociala situationer eller svåra situationer inom exempelvis konflikthantering för barnen. Hon lyfter tacksamheten till sagoberättande och fiktiva karaktärer i stället för att använda barnen eller situationer i förskolan. Genom att barnen genom högläsning och sagoberättande kan lära sig om konflikthantering och veta hur man ska behandla varandra kan barnens lärdomar vara av vikt för framtida skolgång.

Framtida skolgång

Förskollärarna nämnde vikten som högläsningen har för framtida skolgång. Malin ansåg att högläsningen ger barnen möjlighet att träna på sin koncentration och läsförståelse. Karin ansåg att barnen behöver få höra högläsning för att utveckla sitt ordförråd samt att kunna tänka abstrakt och måla upp en värld från det man hör. Sara lyfte vikten av att läsa olika böcker under högläsning för att stödja barnens framtida skolgång. Hon nämnde bland annat faktaböcker, rim och ramsböcker, sångböcker. Hon lyfte även vikten av att barnen får träna på sin läsförståelse. Ackesjö (2016) menar att barn i förskoleklass har uttryckt att temaarbete med bokstäver är likt

förskolan, där lärarna borde erbjuda barnen olika svårighetsgrad på bokstavsarbetet där vissa barn kräver lite svårare arbete och andra inte. Att barn uttrycker att de känner igen bokstavsarbetet i förskoleklassen och tycker det är likt det som de gjorde i förskolan, kan tolkas som att barnen är vana vid bokstäver och ord, att barnen har jobbat med det mycket. Högläsning i förskolan skulle kunna vara en anledning till att barnen känner sig vana vid det samt att det inte upplever det som så svårt eftersom barnen upplever att de redan kan vissa saker, såsom läsa och bokstäver (Ackesjö, 2016).

Språkliga kunskaper

Enligt Towell m.fl. (2019) har högläsning för små barn en positiv inverkan där barnen ges möjlighet att utveckla sin läskunnighet samt utöka sitt ordförråd. Detta har alla fyra förskollärare i vår studie bekräftat, där Malin anser att högläsningen ger möjlighet till barnen att utöka sitt ordförråd, Hanna anser att högläsningen är en aktivitet där barnen kan använda sina språkliga kunskaper. Karin uttryckte under intervjun att högläsningen är viktig för barnens språkutveckling samt ordförråd. Sara ansåg även hon att högläsningen är viktig för barnens ordförmåga och ordförråd. Att alla fyra förskollärare har uttryckt hur högläsningen är av vikt för barnens språkliga utveckling samt ordförråd bekräftar både forskning samt vårt möjliga resultat.

Bokens handling

Malin diskuterade i sin intervju vikten av högläsning och pratade om handlingen, att det finns en början och ett slut. Att det är en berättande stund, där det också är viktigt att stanna upp och se till att barnen har förstått handlingen. Edwards (2019) menar att en bok ofta har en handling med ett spår och att berätta sådant som händer en annan karaktär någon annanstans kan krångla till det för läsaren, i detta fall barnen. Detta kan styrka det Malin sa i sin intervju där hon anser att det är viktigt att barnen har förstått handlingen. Edwards (2019) poängterar även vikten av att berätta eller läsa något i kronologisk ordning för att det ska vara lättare att hänga med, vilket också kan styrka det Malin sa om hur det är viktigt att se till att barnen har förstått handlingen i boken som de läser under högläsningen.

Återkoppling till frågeställning

Hur ser förskollärarna på högläsning?

Utifrån resultatet framgår det att förskollärarna har en delad syn på högläsningen. Förskollärarna delar synen att högläsning är en aktivitet som är mycket viktig och en del av utbildningen som ingår i förskolan. Dessa åsikter gällande högläsning är något som vi kan koppla tillbaka mot förskolans läroplan. Förskolans läroplan beskriver hur högläsningen ska vara en del utav verksamheten och ge barnen en möjlighet till att stimulera och utveckla sitt språk (Läroplan för förskolan, 2018). Även Towell m.fl. (2019) kunde i sitt resultat beskriva att högläsning för barn är en viktig del för en början till barnens språkliga utveckling.

Något som Towell m.fl. (2019) inte beskrev i sin studies resultat var högläsningens aspekt på gemenskapen och den delaktighet som uppstår, vilket var något resultatet inför denna studie visade starkt för. Samtliga förskollärare belyste att högläsningen som bedrivs i förskolans verksamhet bidrar till både en gemenskap och en delaktighet där barnen får samspela med

varandra och med oss som pedagoger. Thornberg (2013) benämner att samspel mellan barn och pedagog är en del utav de interaktionsmönster som påverkar det positiva klimatet i förskolan som uppmanar till att förskolan är en trygg och säker miljö där barnen kan känna en tillit till de pedagoger som befinner sig i verksamheten.

Thornberg (2013) belyser även att begreppet delaktighet i förskolans verksamhet innebär att barnen är respekterade, och värdefulla medlemmar i en större grupp. Även Gjems (2016) beskriver hur barn lär och utvecklar sin språkutveckling i förhållande till samspel med andra barn och pedagoger. Gjems (2016) menar på att just högläsning för barn är en extra bra aktivitet i förskolan som främjar barnens sociala samspel med andra och att förskollärarna behöver vara tydliga och hela tiden lyssna in barnen för att se till att de har förstått. Författaren lyfter även att högläsningen inte sker på en nivå högre än vad barnen kan bemästra vilket liknar det resultat vi redovisat för i denna studie där förskollärarna uttryckt att man hela tiden måste vara på barnens kunskapsnivå och hela tiden stanna upp för att se om barnen har förstått.

Resultatet kunde även visa på att förskollärarna ser högläsningen som en möjlighet för barnen att utveckla förmågor kring språklig utveckling och att det är en viktig del för att lära sig nya ord. Detta är något som även Towell m.fl. (2019) belyste i sitt resultat då forskarna beskrev det som att högläsningen bidrar till en börjad litteracitet och en hjälp i att förstå och lära sig nya ord. Även författaren Gjems (2016) beskriver att man genom högläsning och andra aktiviteter som kopplas till litteracitet utvecklar barns ordförråd och att barn lär sig nya ord genom att aktivt få höra orden upprepas av pedagoger och andra vuxna. Dock menar Gjems (2016) att en språklärning inte alltid sker i situationer som högläsning utan att det också kan bero på hur vida pedagogen väljer att läsa texten för barnen. Inför vårt resultat har några av förskollärarna beskrivit just detta och att det är viktigt att använda sig utav inlevelse och kunna fånga barnens intresse.

I resultatet framgick det att förskollärarna ansåg att högläsning även är bra för barnens fantasi och föreställningsförmåga. Fast (2008) beskriver hur barn genom böcker kan leva ut sin fantasi och att allt kan vara möjligt i sagans värld. Fast (2008) beskriver att fantasileken har en stor betydelse för barns tidiga läskunskaper och att man med hjälp av fantasin kan skapa sig ett större intresse för böcker och dess innehåll. Författaren benämner även att barn i sina leker ofta använder fantasin och dess föreställningsförmåga för att agera ut olika berättelser och sagor som barnen har hört eller läst. I jämförelse med det Fast (2008) och förskolläraren Sara benämner om fantasin och dess infallsvinklar på språkutveckling anser vi att detta är något som behöver tas upp mera i förskolans verksamhet samt behöver undersökas mer för att ännu tydligare belysa hur barns fantasilek kan hjälpa dem i sin språkliga utveckling och hitta ett större intresse för böcker och litteraciteten.

Vilken påverkan har högläsning och böcker på barns språkliga utveckling, enligt förskollärarna?

I resultatet framgår det tydligt att förskollärarna anser att högläsningen är av vikt för barnens språkliga utveckling. Det framgår även att högläsningen är en viktig aktivitet i förskolans verksamhet som lägger grunden för det livs långa lärandet och för en bra start inför skolan. Samtliga av förskollärarna anser att högläsning och böcker av alla dess slag hjälper barnen i sin utveckling av att lära sig nya ord och öka det ordförråd de behöver för att bli en del av det språkliga samhället. Som tidigare nämnt benämner Gjems (2016) att barn genom högläsning aktivt får höra och lyssna på nya ord i flera olika sammanhang vilket hjälper barnen att lättare

skapa sig en förståelse för orden och dess innebörd. Även Hoffman m.fl. (2013) belyser i sin forskning att barn lär sig nya ord och att ha en grund för vokabulär är av vikt för att kunna uppnå färdigheter inom läsning. Dock benämner Gjems (2016) att yngre barn inte lär sig nya ord och begrepp om barnen inte har en förkunskap kring boken och ämnet sen tidigare. Detta är något som skiljer från vårt resultat där forskollärarna endast beskriver att alla böcker som används i högläsning är bra för barns ordinlärning men att det kan vara av fördel att använda sig utav barnens tidigare intressen och erfarenheter.

Gjems (2016) beskriver även hur yngre barn utvecklar sitt språkliga ordförråd när de tillsammans med vuxna har en gemensam uppmärksamhet riktad mot ett specifikt objekt exempelvis en bild i en sagobok. Detta kan även kopplas tillbaka till vårt resultat där forskollärarna beskriver hur de med hjälp av bilder kan stötta barnen i att sätta ord på nya saker de inte känner till.

Towell m.fl. (2019) lyfter hur man genom högläsning med yngre barn kan hjälpa de med förmågor som att lära sig nya ord, läsa självständigt samt att tänka kritiskt vilket är viktiga egenskaper för framtiden och för framtida skolgång där barnen förväntas kunna vissa saker. Detta var även något som kan kopplas tillbaka till vårt resultat där forskollärarna diskuterade om hur storleken på barnets ordförråd ser ut när de börjar skolan är av vikt för att hjälpa barnen ytterligare.

Resultatet påvisade även att forskollärarna ansåg att högläsning och dess språkutveckling även är av vikt för barnens framtid både inför skolan och inför det vardagliga livet som en del av det språksamhälle vi lever i idag, där det är viktigt att kunna kommunicera med andra människor. Forskollärarna beskriver hur barn som har fått högläsning i förskolan kan använda sig av de kunskaper de får genom läsningen i senare utbildning, dels genom ett utökat ordförråd, dels kunskaper inom läsförståelse. Hoffman m.fl. (2013) belyser i sin forskning att en vokabulärinlärning är viktigt för att kunna uppnå en läskunnighet som är en erfarenhet som behövs inför skolan och dess utbildning.

Dock menar forskarna (Hoffman m.fl., 2013) på att det är svårt att mäta dessa förmågor hos barn vilket är något vi märkt av i vår studie då forskollärarna svarade att det är svårt att veta om det de gör i förskolans verksamhet verkligen gör en förändring hos barnen. Även om det gör en förändring hos deras utveckling och att de bara kan hoppas att det de arbetar med i verksamheten faktiskt gör en skillnad i deras språkliga utveckling. Även författarna Doveborg, Pramling och Pramling Samuelsson (2013) benämner i sin studie vikten av att barn ska kunna behärska ett språk både verbalt och i text för att kunna vara en kommunicerande individ som klarar av både skolan och det vardagliga livet. Författarna benämner även att förskolans läroplans mål är uppbyggda på det sätt att barnen ska ha uppnått en tidig litteracitet innan övergången från förskola till skola (Doveborg, Pramling & Pramling Samuelsson, 2013).

Utifrån resultatet har vi även kunnat se att forskollärarna anser att högläsning för barn med annat modersmål än svenska är av stor vikt för barnen och deras utveckling inför det svenska språket. Genom högläsningen får de barnen möjlighet till att höra svenska ord men även med hjälp av bilderböcker kunna koppla ord och bilder till varandra. Fredriksson och Taube (2018) beskriver att en del barn med annat modersmål än svenska kan genom förskolan vänja sig vid det svenska språket, men att det trots det kan bli svårt för de barnen när det är dags för skolan där det svenska språket behövs i en bredare utsträckning, då språket används på ett nytt sätt för lärande.

Resultat inför vår studie visar även att förskollärarna anser att barnen genom att få höra flera olika språk får en förståelse för andra kulturer och att det finns flera språk än just deras modersmål. Fredriksson och Taube (2018) menar att en förskollärare och en lärare i grundskolan behöver ha en respekt inför andra språk och att pedagogerna behöver hitta en balansgång i att ge stöd i både svenska och i barnets modersmål och att man hela tiden ska ha en positiv bild mot barn som är flerspråkiga och att det är genom detta som barn får en möjlighet till att utveckla sin språkliga utveckling (Fredriksson & Taube, 2018).

I resultatet nämner en av förskollärarna hur barn som inte har svenska som modersmål kan utveckla sitt språk genom att de får höra oss som pedagoger prata och använda sig utav språkets melodier, även barn som har svenska som modersmål behöver få höra dessa melodier i andra språk för att kunna utvecklas i de. Forskaren Sterling Honig (2017) belyser i sin studie att barn som blir kompetenta språkbrukare behöver vuxna som bygger språklandskap för barnen och inte bara fokuserar på högläsningen. Sterling Honig (2017) lyfter genom att även fokusera på andra uttrycksätt som poesi, drama samt sång och musik, att genom sångens melodi kan fånga barnens intresse där melodierna kan fungera som ett bra hjälpmedel för att barnen ska kunna utvecklas.

Även Fast (2008) diskuterar att sång och musik kan vara av fördel för barns språkliga utveckling. Författaren menar att lyssnandet till sång ligger på samma nivå som lyssnandet till högläsning. Dock pratar forskaren Sterling Honig (2017) om att just sångens melodier även kan vara bra för att få yngre barn att bli lugna och kunna varva ner då det är ett känslomässigt språk. Även att sjunga texter kan få barnen att minnas och lära sig nya ord, inför vårt resultat var detta något som förskollärarna inte kunde reflektera över då de inte tog upp, att man kan använda läsningen i form av sång för att ytterligare närma sig barnens språkliga utveckling och utveckling för nya ord. Dock tog en av förskollärarna upp att man kan använda sig av olika böcker för att få ett varierat ordförråd och att sångböcker är en del utav det. Detta är något man kan fokusera mera på inför andra studier och forskning om högläsning och språkutveckling för barn i förskolan.

Hur arbetar förskollärarna med högläsning i verksamheten?

I vårt resultat framgår det att det finns flera olika sätt att arbeta med högläsning i förskolan. Det framgår i resultatet att två av förskollärarna arbetar med sagoberättande där de involverar barnen i berättelsen, barnen får möjlighet till att agera ut vad som läses för dem samt möjligheten till att diskutera innehållet i vad som sägs under högläsningen. Ketevan och Evrim (2019) beskriver i sin forskning att man med hjälp av sagoberättande i förskolan kan stötta barnen i deras språkutveckling, de menar på att genom sagoberättandet lär sig barnen nya ord och att det är lättare ju yngre barnen är. Ketevan och Evrim (2019) benämner även i sin forskning att barn som får vara delaktiga i sin egen utbildning har en större möjlighet till att utöka sitt ordförråd och att barnen med hjälp av sagoberättandet kan sätta betydelsen i samband med något som barnen agerar ut. Gjems (2016) beskriver genom att låta barnen vara involverade i läsningen och att aktivt ställa öppna frågor gällande den text man arbetar med ger man barnen möjlighet till en ännu större utveckling i språket. Detta kan vi koppla tillbaka till vårt resultat där förskollärarna redogör för sagoberättandet samt en börjad träning i läsförståelse.

I resultatet framgår det även att i arbetet med högläsning kan man involvera ett arbete med konflikthantering och att med hjälp av böcker kan man nå ut till barnen på ett sätt som verkligen

går att koppla tillbaka till de utan att diskriminera eller riskera barnens identitet. Thornberg (2013) beskriver att konflikter är en del av det vardagliga livet och genom att en konflikt blir löst kan barns relationer utvecklas ytterligare. Thornberg (2013) beskriver även att när pedagoger i skolsammanhang ingriper i barns konflikter krävs det att man är normkritisk samt att det är en betydelsefull fråga för värdepedagogik. Dock finns det ingen forskning som kan styrka det som vårt resultat har påvisat och att högläsning kan hjälpa och stötta barnen i deras konflikter. Det behövs därför mer forskning kring ämnet för att ytterligare göra det tydligare i styrdokumentet hur man kan arbeta med högläsning och konflikthantering tillsammans.

I och med att högläsning är något som har minskat under åren vilket även är något som framgick i vårt resultat fick vi även i resultatet en blick för hur förskollärarna arbetar för att motverka läsningens minskning. I resultatet går det att se att en av förskollärarna jobbat med bibliotek för att vidta sina åtgärder för att högläsningen ska öka i samhället. Edwards (2019) beskriver om förskolan samarbetar med bibliotek kommer det att bli en bra framgång för barns utveckling i läsning och språkutveckling. Genom ett samarbete menar Edwards (2019) att förskolan får hjälp med bra boktips som kan hjälpa barnen samt hjälpa till med att utveckla teman som fokuserar på läsning.

Edwards (2019) benämner även det finns möjlighet att involvera bibliotekarier i föräldramöten för att involvera föräldrar i läsningen ännu mer. Detta går att koppla tillbaka till vårt resultat då en annan förskollärare nämner att hon aktivt tillsammans med sitt arbetslag jobbar med en föräldrakontakt och i de föräldramöten man har i förskolans verksamhet pratar om vikten av att läsa för sina barn hemma. Edwards (2019) beskriver att det är viktigt att förmedla högläsningens positiva aspekter för föräldrar och vårdnadshavare då även de kan börja läsa för sina barn hemma exempelvis innan läggdags.

Vårt resultat redogör för att förskollärarna tycker att det är svårt att jobba med andra språk än svenska då de har en avsaknad i sin egen kunskapsbank samt en personalbrist som gör att de inte kan lägga ett stort fokus på de barn som behöver det mest. Samtliga av förskollärarna beskrev i resultatet att de har tagit stor hjälp av appen polyglutt i sitt arbete med andra språk i förskolan och att appen är till stor hjälp för att få alla barn involverade i verksamheten. Polyglutt är en avsaknad i tidigare forskning vilket vi i vår studie vill uppmärksamma och göra tydligare då det är en bra app för barn som behöver extra stöd i sitt modersmål. Trots att samtliga förskollärare beskriver att de är av vikt att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att läsa och lyssna på sitt eget modersmål för att ytterligare öka deras språkliga utveckling.

Wedin (2010) beskriver i sin studie hur man med hjälp av digitala hjälpmedel kan hjälpa barnen i sin språkliga utveckling, dock beskriver Wedin (2010) att det krävs ett stort engagemang från förskolans pedagoger för att barn med en flerspråkighet ska utveckla de förmågor som krävs. Pedagogerna behöver även själva utveckla sin språkliga medvetenhet för att kunna stötta de barnen med ett annat modersmål. Wedin (2010) menar att pedagogerna behöver kunna hitta flera sätt att nå fram till barnen genom olika aktiviteter och lär moment som ska stödja barnen i deras utveckling. Detta är något vi kan koppla tillbaka mot vårt resultat då vi kan se att förskollärarna är fast i att endast använda sig av appen polyglutt för att stödja de barnen med ett annat modersmål i deras utveckling i språk. Det behövs mer forskning och en tydligare bild i förskolans styrdokument för att ytterligare kunna stödja de barn som behöver det i sin språkliga utveckling.

I tidigare forskning diskuterade Sterling Honig (2017) om hur man som förskollärare kan använda sig utav musiken och sången inom högläsningen för att små barn ska kunna lära sig

tidig litteracitet. Förskollärarna nämnde inte att de använde musiken som hjälpmedel för språket, detta är intressant eftersom det tydligt framgår i den tidigare forskningen (Sterling Honig, 2017) att musiken där man som förskollärare sjunger enkla sånger med enkla ord både förbättrar och utvecklar barns minnesförmåga. Vad detta kan bero på kan vara våra intervjufrågor som var riktade mot just högläsning, vilket inte gav ett resultat där förskollärarna svarade att de använde musiken inom högläsningen. Utav erfarenhet vet vi båda två att de flesta förskolor använder enkla sånger med enkla ord under vissa moment på förskolan, men att det inte framkom i vårt resultat kan bero på våra intervjufrågor.

Något annat som Sterling Honig (2017) lyfte i sitt resultat var genom att använda musik som språk lugnar små barn, vilket kan kopplas till tryggheten och gemenskapen som förskollärarna diskuterade. Att högläsningen skapar en god stämning, gemenskap och trygghet för barnen är något som en samspelande atmosfär innefattar. Johansson (2011) diskuterar just samspelande atmosfärer och menar att genom gemenskap och närvaro skapas en sådan atmosfär. Under högläsningen på förskolan lyfter förskollärarna en gemenskap och trygghet som skapas vilket tyder på att de har en samspelande atmosfär under högläsningen, förhoppningsvis under andra moment på förskolan med.

Slutdiskussion

En av de största slutsatserna vi har dragit under studiens gång är att högläsning är något som är väldigt viktigt och som bidrar till barns språkliga utveckling. Den största faktorn för utveckling med hjälp av högläsning är barnens möjlighet till ett ökat ordförråd och möjligheten till att lära sig flera nya ord de tidigare inte kunnat. Utifrån det resultat och de svar vi fick på intervjuerna kan vi även dra slutsatsen att förskollärarna ansåg att det sociala samspelet och gemenskapen är en viktig del för högläsningen i förskolans utveckling. Detta var något vi innan studien inte ansåg var av vikt, men under studiens gång var det något vi snabbt insåg var viktigt.

En annan slutsats som vi har kunnat dra utifrån vårt resultat är att förskollärarna har delad syn på hur de jobbar med det i verksamheten. Att involvera föräldrar och vårdnadshavare i arbetet med högläsning är något som vi kan se är bra för att ytterligare stötta barnen i deras språkutveckling men något som bara en av de fyra förskollärarna har jobbat med. Vi har även i studien kunnat se att förskollärarna anser att det är svårt att jobba med barn med annat modersmål än svenska och att de oftast beror på bristande kunskap eller personalbrist. Vi har dock kunnat dra slutsatsen att samtliga förskollärare kan använda sig utav andra hjälpmedel som polyglutt och genom det hjälpa de barn som behöver det. Vi kan även dra slutsatsen att barn med annat modersmål än svenska samt barn med svenska som modersmål behöver få höra flera olika språk.

Studiens relevans inför förskollärares yrkesutövning och vidare forskning

Förskolans läroplan förändras hela tiden och det behövs hela tiden ny forskning. Genom vår studie hoppas vi att vi har kunnat bidra till detta.

Vår studie har varit av stor relevans för förskollärares yrkesutövning eftersom det framgår tydligt i förskolans läroplan att verksamheten ska främja och arbeta för barns språkliga utveckling. Vår studie har belyst flera delar av hur man som förskollärare kan arbeta med barns språkliga utveckling och hur man genom högläsning kan uppnå detta. Det står i förskolans

läroplan att alla barn i förskolans verksamhet ska ges möjlighet till en stimulerande miljö som innehåller både högläsning och boksamtal där barnen får möjlighet att samtala om litteratur och andra typer av texter (Läroplan för förskolan, 2018).

Hoffman m.fl. (2013) belyser i sin studie att forskning behöver bli bättre då många av forskarna idag är tysta angående hur man kan mäta och arbeta med barns vokabulärutveckling och att lärare och pedagoger idag endast ser till denna typ av mätning i sin undervisning och inte fokuserar på det de faktiskt undervisar. Detta är något som vi anser behöver forskas vidare på. Att vår studie ska ge inspiration och vilja till att forska vidare kring detta är något vi hoppas på. Fantasin kan vara ett hjälpmedel till barns språkutveckling. Genom vår studie hoppas vi att förskollärare och andra pedagoger som är aktiva i barns undervisning tar del av högläsningens positiva aspekter och lär utav de och involverar detta i deras undervisning som de bedriver.

Avslutning

Avslutande för denna studie är att vi har en fortsatt bild om att högläsning är en viktig del av förskolans verksamhet, utifrån vårt resultat kan vi även avsluta med att andra delar vår åsikt gällande högläsningens vikt för barn och deras utveckling. Avslutningsvis hoppas vi att vår studie kan hjälpa både framtida samt redan förskollärare att utveckla och fortsätta sitt arbete kring högläsning och barns språkliga utveckling.

Referenslista

Ackesjö, H. (2016). *Övergångar mellan skolformer- kontinuitet och progression från förskola till skola*. Liber.

Barkmark, M., & Djurfeldt, G. (2015). *Statistisk verktygslåda- att förstå och förändra världen med siffror*. Studentlitteratur.

Doveborg, E., Pramling, N., & Pramling Samuelsson, I. (2013). *Att undervisa barn i förskolan*. Liber.

Edwards, A. (2019). *Bilderbokens mångfald och möjligheter*. Natur och kultur.

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C., & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap. Vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. Natur & Kultur.

Eriksson-Zetterquist, U., & Ahrne, G. (2015). Intervjuer. I G. Ahrne, P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s.34-54). Liber.

Evaldsson, A-C. (2020). Videoetnografi och interaktionsanalys: att studera barns samspel i förskolan. I A. Åkerblom, A. Hellman & N. Pramling (Red.), *Metodologi för studier i, om och med förskolan* (s. 167-184). Gleerups.

Fredriksson, U., & Taube, K. (2018). Svenska som andraspråk och kulturmöten. I L. Bjar, C. Liberg (Red.), *Barn utvecklar sitt språk* (s.151-169). Studentlitteratur.

Fast, C. (2008). *Literacy- i familj, förskola och skola*. Studentlitteratur.

Friberg, B. (2015). Centrala färdigheter. I I. Hakvoort, B. Friberg (Red.). *Konflikthantering i professionellt läraryrke* (s.91-129). Gleerups.

Gjems, L. (2016) *Förskolans arbete med tidig litteracitet – på barns villkor*. Studentlitteratur.

Hallhagen, E. (2012, 21 juli). Sagostunden är bra för fantasin. *Svenska Dagbladet*.

<https://www.svd.se/a/5Gd0E1/saknar-marvels-nya-doctor-strange-spanst>

Hellman, A., & Hellman, J. (2020). Etnografi och deltagande observation. I A. Åkerblom, A. Hellman & N. Pramling (Red.), *Metodologi för studier i, om och med förskolan* (s. 147-166). Gleerups.

Hoffman, J. L., Teale, W. H., & Paciga, K. A. (2013). Assessing vocabulary learning in early childhood. *Journal of Early Childhood Literacy*, Vol. 14(4), 459–481 <https://journals-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1177/1468798413501184>

Ibragimova, T. (2019, 23 mars). Läsning bland barn minskar- mycket annat som konkurrerar. *SVT Nyheter*. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/lasning-bland-barn-minskar>

Johansson, E. (2011). *Möten för lärande: pedagogisk verksamhet för de yngsta barnen i förskolan*. Skolverket. <https://forskola.kvutis.se/wp-content/uploads/2015/07/1-möten.pdf>

Ketevan, K., & Evrim, E-A. (2019). Effects of TPRS on Very Young Learners' Vocabulary Acquisition. *Advances in Language and Literary Studies, Vol. 10*(1), 135-146
<http://dx.doi.org/10.7575/aiac.all.v.10n.1p.135>

Läroplan för förskolan. (2018). Skolverket. <https://www.skolverket.se/publikationer?id=4001>

Löfgren, H. (2014). Lärarberättelser från förskolan. I A. Lövdahl, M. Hjalmarsson, & K. Franzén (Red.), *Förskollärarens metod och vetenskapsteori* (s. 144-155). Liber.

Pramling, N. (2020). Vad utmärker vetenskaplig kunskap? I A. Åkerblom, A. Hellman & N. Pramling (Red.), *Metodologi för studier i, om och med förskolan* (s. 15-36). Gleerups.

Rennstam, J. & Wästerfors, D. (2015). Att analysera kvalitativt material. I I G. Ahrne, & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 220–236). Liber.

SFS 2010:800. *Skollag.* https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Sterling Honig, A. (2017). Language insights for caregivers with young children. *Early Child Development and Care, Vol. 187*(3-4), 527-541
<https://doi.org/10.1080/03004430.2016.1263917>

Svensson, P., & Ahrne, G. (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I G. Ahrne, P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s.17-31). Liber.

Säljö, R. (2017). Den lärande människan – teoretiska traditioner. I U. P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.), *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare* (s. 203-264). Natur & Kultur.

Towell, J. L., Bartram, L., Morrow, S., & Brown, S. L. (2019). Reading to babies: Exploring the beginnings of literacy. *Journal of Early Childhood Literacy, Vol. 21*(3) 321–337.
<https://journals-sagepub-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1177/1468798419846199>

Thornberg, R. (2013). *Det sociala livet i skolan: Socialpsykologi för lärare*. Liber

Wallerstedt, C. (2020). Ett sociokulturellt perspektiv. I A. Åkerblom, A. Hellman, N. Pramling (Red.), *Metodologi för studier i, om och med förskolan* (s.41-55). Gleerups.

Wedin, Å. (2010). *Narration in Swedish pre- and primary school: a resource for language development and multilingualism. Language, Culture and Curriculum.* 23(3) 219-233.
<https://doi.org/10.1080/07908318.2010.515995>

Bilaga 1

Intervjufrågor

Hur många års erfarenhet har du inom förskolläraryrket?

Hur många år har du arbetet på den förskola du är på idag?

Vilken åldersgrupp är det på barnen som du arbetar med?

1. Hur de ser på högläsning?

- Vad är din syn på högläsning?
- Nämn tre aspekter du anser är viktiga för/från högläsning.

2. Hur de tror de påverkar barnen?

- Anser du att högläsning bidrar till ett ökat ordförråd och litteracitet, varför?
- Anser du att högläsningen skapar större möjlighet för barnen att utveckla sitt språk, varför?
- Hur tror du att barn som inte har svenska som modersmål påverkas av högläsning på svenska?
- Hur tror du barn påverkas av högläsning på annat språk än svenska?

3. Hur de arbetar med de?

- Hur ofta läser ni för barnen?
- Läser ni på flera språk än svenska?
- Läser ni för alla barn?
- Spelar storlek på barngruppen roll beroende på hur mycket högläsning barnen får?

Något mer du vill säga om högläsning?

Bilaga 2

Intervjufrågor

Hur många års erfarenhet har du inom förskolläraryrket?

Vilken åldersgrupp är det på barnen som du arbetar med?

1. Hur de ser på högläsning?

- Vad är din syn på högläsning?
- Nämn tre aspekter du anser är viktiga för/från högläsning.
- Hur anser du att högläsning kan stödja barn inför framtida skolgång?
- Enligt forskning så har högläsningen för barn minskat, är detta något du i din profession lagt märke till? har ni vidtagit åtgärder för att öka högläsningen?

2. Hur de tror de påverkar barnen?

- Anser du att högläsning bidrar till ett ökat ordförråd och litteracitet, varför?
- Anser du att högläsningen skapar större möjlighet för barnen att utveckla sitt språk, varför?
- Hur tror du att barn som inte har svenska som modersmål påverkas av högläsning på svenska?
- Hur tror du barn påverkas av högläsning på annat språk än svenska?
- Har du i din profession uppmärksammat en förändring hos barnens språkutveckling beroende på hur mycket högläsning dem har fått?

3. Hur de arbetar med de?

- Hur ofta läser ni för barnen?
- Läser ni på flera språk än svenska?
- Läser ni för alla barn?
- Spelar storlek på barngruppen roll beroende på hur mycket högläsning barnen får?
- Jobbar ni med sagoberättande, om ni gör de involverar ni barnen i sagoberättandet?

4. De sociala aspekterna av högläsning?

- Vad är din syn på det sociala samspelet som äger rum under högläsning?
- Hur ser du att högläsning och det sociala samspelet hänger samman?
- Hur tror du att det sociala samspelet inom högläsning är av vikt för barnen?
- Tror du att barnen upplever det sociala samspelet under högläsning?
- Blir det alltid ett socialt samspel under högläsning samt varför?
- Finns det aspekter som kan påverka det sociala samspelet under högläsningen?

Något mer du vill säga om högläsning?